

## ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	<b>Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича</b>
Освітня програма	<b>26896 Початкова освіта</b>
Рівень вищої освіти	<b>Бакалавр</b>
Спеціальність	<b>013 Початкова освіта</b>

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

*Використані скорочення:*

**ID** - ідентифікатор

**ВСП** - відокремлений структурний підрозділ

**ЄДЕБО** - Єдина державна електронна база з питань освіти

**ЄКТС** - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

**ЗВО** - заклад вищої освіти

**ОП** - освітня програма

## Загальні відомості

### 1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	26896
Назва ОП	Початкова освіта
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	013 Початкова освіта
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

### 2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Єсьман Ірина Володимирівна, Волянчук Анастасія Сергіївна, Лійчук Любомира Василівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	07.02.2023 р. – 09.02.2023 р.

### 3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	<a href="http://elemed.chnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/01/89d74410-1253-45c6-9dea-c08c1ffc98f9_compressed.pdf">http://elemed.chnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/01/89d74410-1253-45c6-9dea-c08c1ffc98f9_compressed.pdf</a>
Програма візиту експертної групи	<a href="http://elemed.chnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/02/ef188102-6ca4-4bc8-8b30-d374577773b5.pdf">http://elemed.chnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/02/ef188102-6ca4-4bc8-8b30-d374577773b5.pdf</a>

### 4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

#### I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

**відсутні**

#### II. Резюме

## **Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям**

Під час акредитаційної експертизи ОП Початкова освіта першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича експертна група пересвідчилася, що зміст освітньої програми та її реалізація відповідають критеріям, за якими здійснювався аналіз, і підстав для схвалення рішення про відмову в акредитації ОП немає. Освітня програма спрямована на забезпечення фундаментальної теоретичної та практичної підготовки висококваліфікованих фахівців спеціальності 013 Початкова освіта. ОП має чітку структуру, її обсяг відповідає вимогам чинного законодавства щодо навчального навантаження здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. ОП об'єктивно відображає інтереси стейкхолдерів, створює умови для взаємодії між усіма учасниками освітнього процесу в умовах дистанційного та змішаного навчання. Зміст ОП сприяє формуванню професійних компетентностей і soft skills здобувачів. Форми та методи навчання і викладання забезпечують досягнення визначених цілей і запланованих результатів навчання. Академічна і професійна кваліфікація викладачів регулюється процедурами конкурсного відбору та сприяє якісній реалізації ОП. У ЗВО створено сприятливе освітнє середовище, яке є безпечним для життя і здоров'я усіх учасників освітнього процесу. Фінансові та матеріально-технічні ресурси забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання. Всебічний аналіз відомостей про самооцінювання ОП і відповідної документації, опрацювання інформаційних ресурсів сайту ЗВО, а також результати онлайн-зустрічей з фокус-групами дозволили членам експертної групи по кожному критерію встановити рівень відповідності «В».

## **Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик**

У Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича створено безпечне для життя і здоров'я освітнє середовище, що задовольняє потреби та інтереси учасників освітнього процесу і забезпечує якісну реалізацію ОП Початкова освіта. Цілі ОП корелюють із місією ЗВО, визначаються з урахуванням тенденцій розвитку галузі та ринку праці, потреб та інтересів стейкхолдерів. Чітко окреслений регіональний контекст ОП з огляду етнонаціональних регіональних особливостей та освітніх запитів регіону щодо вивчення української мови представниками національних меншин. Під час формулювання цілей, ПРН і змісту ОП ураховано досвід реалізації аналогічних ОП українських і європейських закладів вищої освіти. Систематична співпраця зі стейкхолдерами у формулюванні цілей і ПРН, періодичному перегляді ОП, організації й реалізації освітнього процесу, практичної підготовки та підсумкової атестації, проведення курсів з підвищення кваліфікації вчителів початкових класів та інших процедур внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Організація освітнього процесу на ОП здійснюється у дистанційному і змішаному форматі з використанням платформ Moodle, Google Meet, Google Classroom, Zoom. Наявна практика залучення до викладання на ОП гостей лекторів українських та іноземних ЗВО, експертів галузі, професіоналів-практиків, представників роботодавців. Зміст ОП забезпечує формування soft skills здобувачів. Чіткі та зрозумілі процедури визнання результатів навчання у неформальній освіті, зокрема в межах вивчення окремих ОК. Наявна практика реалізації на ОП програми «Подвійний диплом». Ефективні механізми популяризації й дотримання принципів академічної доброчесності серед учасників освітнього процесу. Професійна кваліфікація НПП сприяє якісній реалізації ОП та підтверджується наявністю у складі групи забезпечення ОП регіональних тренерів у рамках підготовки вчителів початкових класів до впровадження Державного стандарту початкової освіти в умовах НУШ, експертів із сертифікації вчителів ЗЗСО. Прозорі та зрозумілі процедури конкурсного добору НПП, які дають можливість оцінити рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації ОП. Наявна ефективна система матеріального та морального заохочення НПП. Безоплатний доступ здобувачів і НПП до інфраструктури ЗВО, інформаційних ресурсів, наукометричних баз даних Scopus і Web of Science. Функціонування лабораторій «Професійне та особистісне зростання педагога імені Івана Зязюна», «Теорія і практика розвитку Нової української школи». Функціонування у ЗВО Асоціації випускників, Ради стейкхолдерів та Ради роботодавців. Наявна практика соціальної та психологічної підтримки внутрішньо переміщених осіб, учасників бойових дій, дітей УБД та інших вразливих категорій населення.

## **Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення**

За результатами акредитаційної експертизи ЕГ встановила, що мають місце окремі слабкі сторони ОП, які потребують удосконалення: 1. До складу проектної групи ОП не включено здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. 2. Відсутня практика викладання ОК іноземною мовою в межах ОП (окрім ОКЗ «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)», ОК4 «Практика усного і писемного мовлення (Іноземна мова)»). 3. Низька залученість здобувачів ОП до подання заявок для участі у стипендіальних програмах та грантових проєктах. 4. Недостатньо налагоджена система опрацювання результатів опитувань здобувачів ОП щодо з'ясування якості викладання окремих ОК, оцінювання рівня професіоналізму НПП та їх донесення до відома гаранта ОП, адміністрації факультету. Розуміючи свідомість ЗВО щодо наявних недоліків та його прагнення до досконалості, ЕГ рекомендує: 1. Включити до складу проектної групи ОП здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти під час наступного перегляду та оновлення ОП. 2. Розширити перелік баз практик у закладах освіти м.Чернівці й систематично укладати угоди про співпрацю з усіма базами практик до початку I семестру 2023-2024 н.р. 3. Запровадити практику викладання ОК іноземною мовою під час реалізації ОП. 4. Активізувати подання заявок НПП і здобувачів на отримання міжнародних грантів, участі у програмах академічної мобільності, стипендіальних програмах і проєктах під час реалізації ОП. 5. Запровадити сертифікацію електронних навчальних курсів (ЕНК)

викладачів в межах ОП до початку I семестру 2023-2024 н.р. 6. Розширити співпрацю з іноземними ЗВО для вивчення і впровадження кращих практик підготовки вчителів початкових класів до 2024-2025 н.р. 7. Удосконалити систему опрацювання результатів опитувань здобувачів щодо якості викладання ОК, рівня професіоналізму НПП, доносити узагальнені результати до відома гаранта ОП, адміністрації факультету упродовж реалізації ОП. 8. Оптимізувати електронний навчальний контент, персональні електронні освітні ресурси (форуми, блоги, сайти) за ОК для успішної взаємодії зі здобувачами в віртуально-мережевому просторі до 2024-2025 н.р. 9. Удосконалити систему моніторингових досліджень з огляду задоволеності здобувачів методами та формами навчання за ОП, практичною підготовкою (ОК37, ОК38, ОК40), матеріально-технічним забезпеченням тощо до початку I семестру 2023-2024 н.р.

### III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

#### Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

##### 1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ОП має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та візії ЗВО, визначених у Стратегічному плані розвитку ЧНУ ім. Ю.Федьковича на 2019-2026 роки (<https://cutt.ly/e9XrxqL>). ОП спрямована на формування фахівців, які володіють системою загальних і професійних компетентностей з теорії, методики та практики початкової освіти для навчання, виховання й розвитку молодших школярів згідно з Державним стандартом початкової освіти. Серед цілей ОП виокремлено формування високопрофесійних і конкурентоспроможних вчителів початкових класів, які уміють виконувати прикладні задачі педагогічної діяльності в межах освітньої й професійної кваліфікації, взаємодіяти на засадах педагогіки партнерства з учасниками освітнього процесу, організовуючи безпечне освітнє середовище Нової української школи, та здатні до особистісного і професійного розвитку. Визначені цілі ОП корелюють із місією і стратегією розвитку університету, що реалізується через розвиток системи освіти та наукової діяльності шляхом підготовки високопрофесійних, конкурентоспроможних фахівців, здатних активно діяти в умовах ринкової економіки та соціального партнерства, а також розвиток наукових пріоритетів, наукових шкіл та інноваційної складової. Цілі ОП співвідносяться зі Стратегічним планом розвитку факультету педагогіки, психології та соціальної роботи ЧНУ ім. Ю.Федьковича на 2020-2026 роки (<https://cutt.ly/o9Vmxp1>) та Концепцією розвитку ЧНУ ім. Ю.Федьковича на 2012-2022 роки (<https://cutt.ly/x9VnPKM>). У ході акредитаційної експертизи ЕГ звернула увагу на те, що Концепція (<https://cutt.ly/x9VnPKM>) потребує оновлення. З цього приводу перший проректор Балух В.О. наголосив на тому, що документ перебуває на етапі оновлення і затвердження у новій редакції. Особливість цієї ОП полягає в тому, що акценти освітньої діяльності зроблені на підготовку фахівців початкової освіти на основі реалізації компетентнісного, практико-орієнтованого і студентоцентрованого підходів, формування у них універсальних та професійних навичок, здатності використовувати інноваційні методики й технології навчання з урахуванням ключових положень НУШ і сучасних світових тенденцій розвитку освіти. Унікальність ОП полягає у врахуванні етнонаціональних регіональних особливостей та освітніх запитів регіону з вивчення української мови представниками нацменшин, підготовці фахівців, здатних ефективно працювати у закладах освіти цього регіону, що реалізується через зміст ОК27, проходження різних видів практик. На зустрічі з гарантом ОП і представниками адміністрації ЗВО перший проректор Балух В.О. уточнив, що основним стратегічним завданням університету є якісна підготовка висококваліфікованих і конкурентоспроможних фахівців ОП Початкова освіта для потреб регіонального ринку праці. З цією метою, як відзначила декан факультету Федірчик Т.Д., ОП систематично оновлюється та удосконалюється відповідно до сучасних змін в освітній галузі. ЕГ констатує оригінальність даної ОП та її відповідність місії ЗВО.

##### 2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Під час акредитаційної експертизи ЕГ виявила, що до визначення цілей ОП і ПРН були залучені представники академічної спільноти, роботодавці, здобувачі та випускники ОП. Це підтвердилося у ході зустрічей із фокус-групами, у процесі аналізу відомостей про самооцінювання, витягів із протоколів засідань кафедри, таблиці позицій та результати внесених змін в ОП (<https://cutt.ly/h3moiWL>). У процесі формулювання цілей і ПРН ОП було враховано пропозиції проф. Янкович О.І. щодо розширення переліку СК і ПРН з огляду підсилення унікальності ОП (ТНПУ ім. В.Гнатюка); проф. Комар О.А. – удосконалення мети ОП в контексті реалізації ідей педагогіки партнерства й особистісно-професійного розвитку здобувачів (УДПУ ім. П.Тичини), доц. Гудима Н.В. – розширення змісту СК-3 з урахуванням формування ключових компетентностей учнів, визначених ДСПО (КІПУ ім.

І.Огієнка). Роботодавці Лупуляк О.Г. (директорка Коровійського ліцею ЧМР) зауважила на підсиленні регіонального компоненту ОП (ОК27); Цуркан Л.П. (директорка Департаменту освіти і науки Чернівецької ОДА) відзначила необхідність підготовки здобувачів до вибору підручників (ВКС36); Істинюк І.Д. (директорка Чернівецького центру розвитку дитини «Моя ІриСка») зауважила на необхідності розвитку творчої особистості (ВКС22, ВКС23); Штепу Н.В. (вчителька початкових класів ЧГ №7) зацентувала на доцільності поглиблення змісту ОП питаннями формульовального оцінювання (ОК16, ВКС13); Сікорська Р.М. (вчителька початкових класів ЧЗОШ №27) відзначила необхідність формування інклюзивної компетентності (ВКС37). Здобувачі Ротар А., Григоряк А. запропонували включити до переліку вибіркових компонент дисципліни, зорієнтовані на формування здатності до організації дистанційного навчання, розвитку навичок каліграфічного письма. Представники студентського самоврядування, здобувачі ОП Коваль О. і Федюшко С. запропонували розширити перелік ДВВ, зокрема у площині формування soft skills. Випускники Дідух В., Ластівка Ю., Романів Х. подали пропозиції щодо внесення до переліку ОК дисципліни, спрямованої на формування здатності до педагогічної взаємодії та партнерства, розширення блоку ДВВ курсами, які розкривають особливості дослідницько-пошукової діяльності учнів, використання LEGO-технології в початковій освіті. Пропозиції були обговорені на засіданні кафедри (протоколи №1 від 29.08.2018 р., №4 від 28.12.2020 р., №14 від 14.05.2020 р., №7 від 20.04.2021 р.) і враховані в ОП (<https://cutt.ly/i9BWGKU>). Пропозиції щодо удосконалення ОП стейкхолдери можуть надавати шляхом заповнення відповідних анкет, розміщених на сайті кафедри у вкладці «Громадське обговорення» (<https://cutt.ly/69BUwGZ>). Пропозиції систематично обговорюються на засіданнях кафедри, звітних конференціях за результатами практик, вебінарах, круглих столах, методичних семінарах тощо (<https://cutt.ly/w9BsW5K>, <https://cutt.ly/k9BhDkn>, <https://cutt.ly/n9BcaQO>, <https://cutt.ly/m9Bvqfp>, <https://cutt.ly/n9BvnaF>, <https://cutt.ly/f9BZY84>, <https://cutt.ly/c9BZBf4>, <https://cutt.ly/D9BXmQM>).

### **3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.**

Цілі та ПРН ОП Початкова освіта відповідають тенденціям розвитку ринку праці та спеціальності, відображають галузевий і регіональний контекст, враховують досвід вітчизняних та іноземних освітніх програм. У процесі зустрічей із керівництвом ЗВО, першим проректором Балухом В.О., деканом факультету Федірчик Т.Д., гарантом ОП Прокоп І.С. було підтверджено інформацію, викладену у відомостях про самооцінювання щодо врахування галузевого й регіонального контексту ОП. Під час зустрічі із роботодавцями (Палійчук О.М., Намака О.С., Лупуляк О.Г., Паламар Н.М., Кобевко А.П., Істинюк І.Д.) зацентровано увагу на наявності потреби регіону у фахівцях зі сформованими компетентностями, здатних ефективно здійснювати професійну діяльність в умовах НУШ. Випускники (Ластівка Ю., Ротар А., Дідух В., Коваль О., Бигар В.) відзначили відповідність цілей і ПРН вимогам ринку праці, висловили задоволеність компетентностями, отриманими під час навчання на ОП. Результати моніторингу працевлаштованості випускників ОП за фахом відображено в Аналітичній довідці (<https://cutt.ly/89NoP5P>), розміщеній на сайті кафедри у вкладці «Асоціація випускників» (<https://cutt.ly/k9NoV9Y>). У ході зустрічей ЕГ пересвідчилась, що проектна група ОП тісно співпрацює із Департаментом освіти та науки Чернівецької ОДА, Управлінням Державної служби якості освіти у Чернівецькій області, центрами професійного розвитку педагогічних працівників, ІППОЧО, провідними фахівцями галузі та роботодавцями, результатом якої є враховані та внесені корективи у цілі та ПРН, перелік і зміст ОК (<https://cutt.ly/c9NrTnq>). ОП має чітко виокремлений регіональний контекст у площині підготовки вчителів початкових класів, здатних працювати в полікультурному регіоні, здійснювати професійну діяльність у школах з мовами навчання національних меншин, що реалізується шляхом введення в ОП ОК27, залучення здобувачів до проходження практики у ЗЗСО регіону. Регіональний компонент враховано у процесі ознайомлення здобувачів із досвідом роботи вчителів регіону за програмою «Інтелект Україна» (Харченко А.М.), технологіями розвивального навчання (Паламар Н.М.) і розвитку критичного мислення (Матоніна Р.Д.) (<https://cutt.ly/o9NxcvT>), що було підтверджено у ході зустрічей з гарантом ОП і роботодавцями. Під час розроблення ОП враховано досвід і запозичені кращі практики аналогічних ОП ЗВО України, зокрема посилено регіональний компонент у змісті ОП (ПНУ ім. В.Стефаніка), зінтегровано зміст окремих обов'язкових ОК відповідно до освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (НУ «Чернігівський колегіум» ім. Т.Г.Шевченка), доповнено перелік ДВВ – ВКС7, ВКС14, ВКС29, ВКС37 (МДПУ ім. Б.Хмельницького). У процесі формулювання цілей і ПРН ОП враховано досвід Вищої школи лінгвістичної у м.Ченстохово і Жешувського університету в контексті інтеграції ОК методичного спрямування у межах освітньої галузі, створення безпечного освітнього середовища, формування інклюзивної компетентності (СК-10, СК-11, ПР-14, ПР-15).

### **4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.**

ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти за спеціальністю 013 Початкова освіта для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом МОН України №357 від 23.03.2021 р. Порівняльний аналіз ОП 2020 р. (<https://cutt.ly/C9MIHt4>) і ОП 2021 р. (<https://cutt.ly/p9MI8Ha>) дозволив з'ясувати, що ОП у новій редакції приведена у повну відповідність до Стандарту вищої освіти. Зміни, внесені в ОП відображено у таблиці пропозицій та результати внесених змін до ОП Початкова освіта першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (<https://cutt.ly/i9BWGKU>). Програмні результати навчання ОП співпадають із тими результатами навчання, що їх визначає Стандарт, а також містить інші ПРН (ПР-17, ПР-18), які підсилюють особливість ОП у

площині врахування регіонального контексту підготовки фахівців початкової освіти. ЕГ підтверджує, що ПР-17 «Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням особливостей учнів представників національних меншин, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності молодших школярів, формувати в них мотивацію до вивчення державної мови» і ПР-18 «Використовувати в освітній практиці різні методи та прийоми навчання української мови представниками національних меншин у двомовних школах» забезпечуються ОК27 «Методика навчання української мови як державної в школах з мовами навчання національних меншин», ОК40 «Перші дні дитини в школі та педагогічна неперервна практика», ОК42 «Курсова робота з методик навчання освітніх галузей в початковій школі». Разом з тим експертна група рекомендує розширити тематику курсових робіт проблемами дослідження різних аспектів організації освітнього процесу в контексті забезпечення освітніх прав представників національних меншин, застосування різних методів та прийомів навчання української мови представниками національних меншин у двомовних школах тощо (<https://cutt.ly/13PEN0y>). В ОП Початкова освіта оновлено перелік освітніх компонентів відповідно до освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти та Концепції Нової української школи (ОК25–ОК36). Зв'язки ПРН і ОК відображено у матриці забезпечення ПРН відповідними обов'язковими компонентами ОП. ЕГ засвідчує, що перелік обов'язкових ОК дозволяє досягти програмних результатів навчання, визначених в ОП Початкова освіта.

## **Загальний аналіз щодо Критерію 1:**

### **Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.**

Сильними сторонами та позитивними практиками експертна група вважає: 1. ОП має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та візії ЗВО. 2. Цілі ОП і програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб та інтересів стейкхолдерів, тенденцій розвитку спеціальності, галузевого та регіонального контексту. 3. Орієнтованість ОП на підготовку конкурентоспроможних вчителів початкових класів для задоволення потреб регіонального ринку праці. 4. Чітко виокремлений регіональний контекст ОП у площині підготовки фахівців початкової освіти до професійної діяльності в умовах полікультурного та багатомовного регіону, що якісно вирізняє її з-поміж інших аналогічних освітніх програм і визначає її унікальність. 5. Реалізація та оновлення ОП здійснюється із залученням представників Департаменту освіти і науки Чернівецької ОДА й Управління Державної служби якості освіти у Чернівецькій області. 6. Урахування досвіду реалізації подібних ОП українських (Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького) і європейських (Вища школа лінгвістична у м.Ченстохово, Жешувський університет) закладів вищої освіти під час формулювання цілей, ПРН і змісту ОП.

### **Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.**

Слабкими сторонами та недоліками експертна група вважає: 1. До складу проектної групи ОП не входять здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. 2. На час проведення акредитаційної експертизи (січень-лютий 2023 р.) діяльність ЗВО здійснювалась в контексті реалізації Концепції розвитку Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича на 2012-2022 роки. 3. Рецензії стейкхолдерів на ОП не містять пропозицій щодо її удосконалення, в одній із рецензій на ОП відсутня дата її надання. За результатами акредитаційної експертизи експертна група рекомендує: 1. Включити до складу проектної групи ОП Початкова освіта здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти під час наступного перегляду та оновлення ОП. 2. Оновити Концепцію розвитку Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича впродовж березня-квітня 2023 р.

### **Рівень відповідності Критерію 1.**

Рівень В

### **Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.**

ОП Початкова освіта має чітко сформульовані цілі, які корелюють із місією і візією Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Під час реалізації та оновлення ОП, формулювання її цілей і ПРН урахувані сучасні тенденції розвитку спеціальності, галузевий і регіональний контекст, освітні орієнтири Нової української школи. Визначальною рисою ОП є врахування у її змісті етнонаціональних регіональних особливостей та освітніх запитів регіону щодо вивчення української мови представниками національних меншин. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначені з урахуванням пропозицій стейкхолдерів. У змісті ОП урахувані кращі практики реалізації подібних програм підготовки вчителів початкових класів у ЗВО України та Європи. ОП дає можливість досягти результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти за спеціальністю 013 Початкова освіта для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Зважаючи на виокремлені сильні сторони та позитивні практики, а також наведені слабкі сторони й недоліки ОП, які не є критичними, експертна група дійшла висновку, що ОП Початкова освіта відповідає рівню В за критерієм 1.

## **Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:**

**1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).**

Освітня програма та навчальний план розроблені відповідно до Положення про розроблення та реалізацію освітніх програм Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (<https://cutt.ly/d9M2gvH>) і Положення про організацію освітнього процесу в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (<https://cutt.ly/V9Mo9Q2>). Тривалість ОП Початкова освіта – 3 роки 10 місяців. На основі аналізу ОП (<https://cutt.ly/29MVCot>), спрямованої на забезпечення підготовки здобувачів вищої освіти зі спеціальності 013 Початкова освіта, встановлено, що загальний обсяг ОП відповідає вимогам чинного законодавства щодо навчального навантаження здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, визначених п.4 ст.5 Закону України «Про вищу освіту», і становить 240 кредитів ЄКТС. Обсяг і розподіл кредитів ЄКТС відповідає вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 013 Початкова освіта для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом МОН України №357 від 23.03.2021 р., зокрема, обсяг освітніх компонентів ОП, спрямованих на формування загальних та спеціальних компетентностей складає 180 кредитів ЄКТС (75%), з яких 36 кредитів ЄКТС (15%) – практична підготовка, частка вибіркового компонента ОП становить 60 кредитів ЄКТС (25%). Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 год., що відповідає п.14 ст.1 Закону України «Про вищу освіту». Обсяг обов'язкових освітніх компонентів варіюється від 3 кредитів ЄКТС до 12 кредитів ЄКТС (ОК1, ОК2, ОК4, ОК7-ОК10, ОК17-ОК24, ОК26, ОК27, ОК30-ОК35, ОК41, ОК42 – по 3 кредити; ОК5, ОК6, ОК11, ОК13, ОК36 – по 4 кредити; ОК12, ОК16 – по 5 кредитів; ОК3, ОК14, ОК15 – по 6 кредитів; ОК25, ОК28, ОК29, ОК38 – по 7 кредитів; ОК37 – 8 кредитів; ОК40 – 9 кредитів; ОК39 – 12 кредитів). Обсяг дисциплін вільного вибору в межах університету і факультету по 3 кредити ЄКТС, в межах спеціальності варіюється від 3 до 5 кредитів ЄКТС. ЕГ звернула увагу, що у навчальному плані ОП Початкова освіта на атестацію, яка проводиться у формі комплексного атестаційного іспиту, не відведено жодного кредиту. Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (<https://cutt.ly/s3IVstk>) час, відведений для проведення підсумкової атестації, в кредитах не обліковується (п.7.8.).

**2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.**

Зміст ОП має чітку структуру, освітні компоненти, включені до ОП, складають логічну взаємопов'язану систему й у сукупності дозволяють досягти заявлених цілей і ПРН. ОП структурована в контексті загального часу навчання за семестрами та роками навчання. Освітні компоненти об'єднані двома блоками: обов'язкові компоненти (ОК1 – ОК42, 180 кредитів ЄКТС) та вибіркові компоненти, які містять загальноуніверситетські (ВКЗУ1 – ВКЗУ4, 9 кредитів ЄКТС), загальнофакультетські (ВКЗФ1, 3 кредити ЄКТС) і вибіркові компоненти спеціальності (ВКС1 – ВКС40, 48 кредитів ЄКТС). ОП містить структурно-логічну схему, яка демонструє взаємопов'язані логічні зв'язки ОК, що забезпечує досягнення цілей і ПРН. Аналіз матриці відповідності програмних компетентностей і ПРН освітнім компонентам ОП та відповідних силабусів дозволив дійти висновку, що в цілому освітні компоненти забезпечують формування заявлених в ОП компетентностей і дозволяють досягти ПРН. Втім потребують доповнення зв'язки між ОК39 «Педагогічна практика «Пробні уроки»», ОК40 «Перші дні дитини в школі та педагогічна практика» і СК-3.9 «Готовність до здійснення освітньої діяльності із застосуванням знань з фізіології, фізичної реабілітації і валеології, гігієни, основ здорового способу життя, раціонального харчування, психології, особливостей розвитку дитини, а також застосування у професійній діяльності широкого спектру методів і матеріалів для результативного впровадження оздоровчих програм»; ОК40 «Перші дні дитини в школі та педагогічна практика» і СК-1 «Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами (усною та писемною формами), демонструвати навички нормативного літературного мовлення в різних сферах особистої й професійно-педагогічної комунікації». В ОП чітко виокремлена мовна складова, що реалізується зокрема через зміст ОК1 «Українська мова (за професійним спрямуванням)», ОК2 «Сучасна українська мова з практикумом», ОК3 «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)», ОК4 «Практика усного і писемного мовлення (іноземна мова)», ОК25 «Методика навчання мовно-літературної освітньої галузі (українська мова)», ОК26 «Теорія та методика навчання мовно-літературної освітньої галузі (літературне читання)», ОК27 «Методика навчання української мови як державної в школах мовами навчання національних меншин» і дозволяє досягти ПР-04 «Спілкуватися із професійних питань засобами державної та іноземної мов в усній та письмовій формах, застосовувати в освітньому процесі прийоми збагачення усного й писемного мовлення молодших школярів». За результатами акредитаційної експертизи ЕГ пересвідчилась, що формування компетентностей і досягнення ПРН у цілому забезпечується вивченням циклу обов'язкових ОК. Дисципліни вільного вибору забезпечують формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів і підсилюють досягнення заявлених в ОП цілей і ПРН. ЕГ звернула увагу на наявність у НП і ОП переліку назв вибіркового компонента, які, на думку ЕГ, варто було б подавати у додатку до ОП.

### **3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).**

Зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності, спрямований на досягнення програмних результатів навчання, формування загальних і спеціальних компетентностей, визначених відповідним Стандартом вищої освіти. Заявленими в ОП об'єктами вивчення та діяльності є освітній процес у початковій школі закладів загальної середньої освіти, а теоретичним змістом предметної області визначено теоретико-практичні засади процесу навчання, виховання та розвитку молодших школярів в умовах освітнього середовища початкової школи. Освітні компоненти, включені в ОП, створюють можливості для засвоєння предметної області спеціальності з урахуванням вимог Концепції Нової української школи, Державного стандарту початкової освіти, Стандарту вищої освіти за спеціальністю 013 Початкова освіта для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, Професійного стандарту за професією «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти». Аналіз ОП і силабусів навчальних дисциплін дозволяє стверджувати, що запропоновані в ОП обов'язкові ОК, зокрема, ОК10 «Психологія дітей дошкільного та молодшого шкільного віку», ОК13 «Вступ до спеціальності», ОК14 «Загальні основи педагогіки та історія її розвитку», ОК15 «Теорія та методика виховання», ОК16 «Дидактика», ОК21 «Педагогічні технології у початковій школі», ОК22 «Сучасні інформаційні технології в діяльності вчителя початкових класів», ОК23 «Основи педагогічної майстерності та творчості вчителя», ОК25 «Методика навчання мовно-літературної освітньої галузі (українська мова)», ОК26 «Теорія та методика навчання мовно-літературної освітньої галузі (літературне читання)», ОК27 «Методика навчання української мови як державної в школах з мовами навчання національних меншин», ОК28 «Методика навчання математичної освітньої галузі», ОК29 «Теорія та методика навчання природничої освітньої галузі», ОК30 «Методика навчання громадянської та історичної освітньої галузі», ОК31 «Теорія та методика навчання соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі», ОК32 «Теорія та методика навчання технологічної освітньої галузі», ОК33 «Методика навчання інформатичної освітньої галузі», ОК34 «Теорія та методика навчання мистецької освітньої галузі», ОК35 «Методика навчання фізкультурної освітньої галузі», ОК36 «Технологія інтегрованого навчання в початковій школі («Я досліджую світ»)), курсові роботи та різні види практик (педагогічна пропедевтична практика, педагогічна виховна та практика в пришкольних оздоровчих таборих, педагогічна практика «Пробні уроки», перші дні дитини в школі та педагогічна неперервна практика) відповідають предметній області спеціальності 013 Початкова освіта, а також методам, методикам і технологіям, якими повинні оволодіти фахівці початкової освіти для здійснення професійної діяльності в умовах Нової української школи, що в сукупності сприяє формуванню відповідних компетентностей, дозволяє досягти визначених цілей та програмних результатів навчання, що відображено у відповідних матрицях ОП.

### **4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.**

Можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів урегульована Положенням про порядок реалізації студентами ЧНУ ім. Ю.Федьковича права на вибір навчальних дисциплін (<https://cutt.ly/d9oYjJo>), Положенням про організацію освітнього процесу в ЧНУ ім. Ю.Федьковича (<https://cutt.ly/o9oYaNW>), Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти ЧНУ ім. Ю.Федьковича (<https://cutt.ly/o9oYvqD>). Структура ОП передбачає можливість формування ІОТ здобувачів відповідно до чинного законодавства. Вибіркова складова ОП за обсягом складає 60 кредитів ЄКТС, з яких 9 кредитів ЄКТС – загальноуніверситетські вибіркові дисципліни, 3 кредити ЄКТС – загальнофакультетські вибіркові ОК, 48 кредитів ЄКТС – ДВВ у межах спеціальності, що становить 25% від загальної кількості кредитів ЄКТС і відповідає п.15 ст.62 Закону України «Про вищу освіту». Згідно з Положенням (<https://cutt.ly/d9oYjJo>) здобувачі можуть обирати курси з блоку факультетських або блоку обов'язкових дисциплін іншої ОП того ж рівня вищої освіти (п.2.3.2.1), блоку вибіркових дисциплін інших ОП і рівнів вищої освіти (п.2.3.2.2). У ході зустрічі з гарантом ОП і здобувачами з'ясовано, що випадків обрання ДВВ з інших ОП (за межами визначених ЗВО каталогів) і рівнів вищої освіти на ОП не було. Здобувачі здійснюють вибір дисциплін з університетського (<https://cutt.ly/t3nSZbl>), факультетського і каталогу вибіркових дисциплін спеціальності (<https://cutt.ly/83nDS8d>). ЕГ звернула увагу, що вкладка «Каталог факультетських вибіркових дисциплін» на сайті кафедри, а також інформація, подана на сайті факультету не містить каталогу із переліком ОК, а тільки силабуси ДВВ (<https://cutt.ly/c3nFoKB>), відтак рекомендуємо створити цей каталог. Вибір дисциплін із цих блоків реалізується, про що засвідчили здобувачі. Силабуси ДВВ розміщені на сайті ЗВО та на платформі Moodle. Під час зустрічі здобувачі підтвердили окреслений у відомостях про самооцінювання шлях реалізації їхнього права на формування освітньої траєкторії, процедуру інформування про ДВВ і механізм їх вибору. Однак ЕГ рекомендує в анкетах вибору ДВВ передбачити альтернативний вибір задля спрощення процедури укомплектування груп. Аналіз різних редакцій ОП засвідчив, що за час її існування перелік ДВВ зазнавав змін, викликаних новими вимогами до підготовки фахівців, здатних працювати в умовах НУШ. У процесі формування цього переліку було враховано пропозиції здобувачів, випускників і роботодавців, зокрема внесено у вибіркову складову ОП ВКС4, ВКС5, ВКС6, ВКС7, ВКС13, ВКС14, ВКС15, ВКС18, ВКС20, ВКС29, ВКС36, ВКС33, ВКС37 (<https://cutt.ly/M3ml4bw>), що підтверджено у ході зустрічей. На основі аналізу ІНП здобувачів (Драгінда В.В., Кубрак О.Ю., Гунько М.М., Іванчук І.В., Паламарюк О.С. та ін.) підтверджено факт відповідності обраних ОК до переліку ДВВ. ЕГ пересвідчилась, що формування ІОТ здійснюється шляхом вибору ОК, теми курсової роботи, бази практики в т.ч. за місцем працевлаштування, видів самостійної роботи з ОК.

### **5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.**



Організація практичної підготовки здобувачів регламентується Положенням про організацію освітнього процесу в ЧНУ ім. Ю.Федьковича (<https://cutt.ly/S9oS3ef>), Положенням про проведення практики здобувачів вищої освіти ЧНУ ім. Ю.Федьковича (<https://cutt.ly/a9oDj3T>), Наскрізною програмою педагогічної практики (<https://cutt.ly/53c7oIY>) й здійснюється в рамках договору про співпрацю з Управлінням освіти ЧМР (<https://cutt.ly/v3cZXMS>). Обсяг практичної підготовки за ОП становить 36 кредитів ЄКТС. Комплекс практичної підготовки за ОП представлений чотирма видами практик, що відповідають предметній області спеціальності, зокрема, ОК37 «Педагогічна пропедевтична практика» (8 кр., 2 сем.), ОК38 «Педагогічна виховна та практика в пришкольних оздоровчих таборачах» (7 кр., 4 сем.), ОК39 «Педагогічна практика «Пробні уроки»» (12 кр., 5-6 сем.), ОК40 «Перші дні дитини в школі та педагогічна неперервна практика» (9 кр., 7 сем.). ЕГ констатує, що практична підготовка дає можливість здобути заявлені в ОП компетентності, зокрема, ОК37 – ЗК-4–ЗК-6, СК-2, СК-4, СК-6; ОК38 – ЗК-3–ЗК-8, СК-1, СК-2, СК-3.1, СК-4, СК-6, СК-10, СК-11; ОК39 – ЗК-3–ЗК-8, СК-1–СК.3.8, СК-4, СК-6, СК-7, СК-9, СК-11, СК-12; ОК40 – ЗК-3, ЗК-5, СК-2–СК3.8., СК-4–СК-7, СК-9, СК-12–СК-14. На сайті кафедри розміщена документація за кожним видом практики, зокрема силабуси, накази та звіти про підсумки практики, анкети для студентів і стейкхолдерів задля отримання зворотного зв'язку про якість організації практики, пропозиції щодо перегляду практичного складника ОП (<https://cutt.ly/x3vKурk>). Аналіз результатів анкетувань засвідчив, що 72,2% здобувачів задоволені навичками, отриманими під час практики (ОК39) (<https://cutt.ly/43vAzOK>). У ході зустрічей ЕГ пересвідчилась у задоволеності здобувачів і випускників практичною підготовкою на ОП. ЕГ звернула увагу на перелік баз практики (<https://cutt.ly/D3vIz7q>), серед яких ЧЛ №20, ЧЛ №19 ім. О.Кобилянської, ЧЛ №7, ЧГ №7, ЧЗОШ I-III ст. №1 на всі види практики. На думку ЕГ, варто розширити зв'язки із закладами освіти м.Чернівці у площині практичної підготовки здобувачів ОП. На основі аналізу наказів практик і спілкування із фокус-групами, ЕГ підтверджує можливість проходження практики за місцем працевлаштування. Результати практик і пропозиції роботодавців щодо формулювання цілей та завдань практичної підготовки обговорюються на засіданнях кафедри (протоколи №1 від 29.08.2018 р., №15 від 11.06.2020 р., №9 від 11.06.2021 р., №10 від 25.06.2021 р., №12 від 07.06.2022 р., №13 від 30.06.2022 р., №5 від 08.11.2022 р.), під час звітних конференцій за підсумками практик (<https://cutt.ly/w3vXfIO>, <https://cutt.ly/o3vXTif>, <https://cutt.ly/o3vXDaP>), семінарів, круглих столів та інших заходів (<https://cutt.ly/C3vVtUo>, <https://cutt.ly/o3vCAY9>, <https://cutt.ly/V3vVvWi>) за участю стейкхолдерів. ЕГ встановила факт тісної співпраці з роботодавцями у визначенні цілей і змісту практик, їх залученості до практичної підготовки й подальшого працевлаштування випускників ОП.

## **6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.**

Під час акредитаційної експертизи ЕГ пересвідчилась, що ОП передбачає набуття здобувачами soft skills. Аналіз відомостей самооцінювання, змісту ОП і ОК засвідчив, що акцент робиться на формуванні у здобувачів здатності успішно взаємодіяти в команді, ефективно працювати в колективі та приймати рішення, організовувати групову роботу, активно комунікувати в соціальному середовищі, проявляти гнучкість, критичне мислення, креативність, толерантність, лідерські й підприємницькі якості в умовах партнерської взаємодії тощо. На основі інформації, отриманої під час зустрічей із фокус-групами, аналізу силабусів й з огляду соціономічної сутності предметної області ОП Початкова освіта ЕГ констатує, що формування соціальних навичок здобувачів забезпечується вивченням практично усіх обов'язкових освітніх компонентів і підсилюється дисциплінами вільного вибору. Зокрема, у процесі зустрічі з НПП Шевчук К.Д., яка є тренером освітньої платформи «Критичне мислення», зауважила, що соціальні навички здобувачів формуються, зокрема під час вивчення дисциплін методичного спрямування. Розвитку soft skills здобувачів сприяє проведення аудиторних занять у лабораторії «Теорія і практика розвитку Нової української школи» (<https://cutt.ly/Q3I2cpT>), а також використання досвіду викладачів, отриманого як тренерів НУШ під час проведення занять, про що відзначила Піц І.І. Розвитку soft skills здобувачів сприяє використання в освітньому процесі широкого спектру форм і методів навчання, зокрема, дискусій, тренінгів, майстер-класів, ділових та рольових ігор, розв'язання проблемних ситуацій, організації парної, групової й колективної роботи тощо. ЕГ підтверджує участь здобувачів у конференціях, наукових пікніках, флешмобах, воркшопах, вебінарах, гостьових лекціях, семінарах, що сприяє формуванню соціальних навичок (<https://cutt.ly/j3xbR4g>, <https://cutt.ly/V3xbPFz>, <https://cutt.ly/k3xb9Yc>, <https://cutt.ly/C3xnfRF>, <https://cutt.ly/X3xniIO>, <https://cutt.ly/O3xbJg7>, <https://cutt.ly/Q3xncWD>, <https://cutt.ly/v3xnnz7>). Набуттю soft skills сприяє участь здобувачів у науковому гуртку «Пошук» (<https://cutt.ly/Z3xmefp>) й у клубі «Педагог» (<https://cutt.ly/o3xmsaC>), про що наголосила під час зустрічі керівниця клубу Богданюк А.М. Актуальні питання формування соціальних навичок здобувачів обговорюються на наукових семінарах кафедри, зокрема щодо емоційного інтелекту (Мафтин Л.В.), педагогічної творчості (Богданюк А.М.), лідерських якостей (Біленкова Л.М.), вербальної комунікації (Косташук О.І.), соціальної та інклюзивної компетентності (Маковічук О.В., Гордійчук О.Є.), педагогічної відповідальності, доброчесності й культури спілкування (Шестобуз О.С.) (<https://cutt.ly/u3xQV4Q>), що реалізується у процесі викладання та у змісті ОК. ЕГ на підставі спілкування зі здобувачами може оцінити рівень сформованості soft skills як достатній, що виявляється у здатності ефективно комунікувати, успішно взаємодіяти в команді, проявляти гнучкість, толерантність, емоційний інтелект, лідерські якості.

## **7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).**

За результатами акредитаційної експертизи ЕГ констатує, що зміст ОП Початкова освіта ураховує вимоги Професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)» (наказ Мінекономіки України від 23.12.2020 р. №2736), забезпечує формування компетентностей і програмних результатів

навчання, що визначають можливість присвоєння кваліфікації згідно з чинною редакцією Національного класифікатора професій ДК 003:2010. Зміст ОП зорієнтовано на підготовку фахівців, здатних виконувати трудові функції вчителя початкових класів закладу загальної середньої освіти у площині навчання учнів предметів (інтегрованих курсів), здійснення партнерської взаємодії з учасниками освітнього процесу, організації безпечного та здорового освітнього середовища, ефективного управління освітнім процесом, безперервного професійного розвитку. Ураховуючи вимоги Професійного стандарту, в ОП Початкова освіта уточнено загальні й спеціальні компетентності та програмні результати навчання, введено обов'язкові ОК9 «Здоров'язбережувальні технології та домедична допомога», ОК19 «Педагогіка партнерства та лідерства», оновлено зміст ОК13 «Вступ до спеціальності», ОК14 «Загальні основи педагогіки та історія її розвитку», ОК17 «Управління в системі освіти», доповнено перелік дисциплін вільного вибору здобувачів ВКС24 «Психолого-педагогічна діагностика в роботі вчителя початкових класів», ВКС27 «Профілактика булінгу та різних проявів насильства в роботі з молодшими школярами», ВКС32 «Коучинг в освіті», ВКС37 «Психолого-педагогічний супровід дітей в інклюзивних класах» (протокол Вченої ради університету №1 від 01.02.2021 р.). Внесені зміни в ОП відображено у таблиці пропозицій та результатів внесених змін до ОП Початкова освіта першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (<https://cutt.ly/i9BWGKU>). Відповідно до Професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)» бакалавр початкової освіти має право працювати на посаді 2331 – Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти. Відповідно в ОП у пункті «Придатність до працевлаштування» варто залишити посаду 2331 – Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти та вилучити інші.

## **8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.**

Обсяг освітньої програми в цілому та окремих її компонентів реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, дає змогу досягти цілей та визначених програмних результатів навчання. Обсяг ОП відповідає вимогам чинного законодавства і становить 240 кредитів ЄКТС, з яких 180 кредитів ЄКТС відведено на вивчення обов'язкових освітніх компонентів, у тому числі 36 кредитів ЄКТС – на практичну підготовку, 6 кредитів ЄКТС – на виконання курсових робіт, та 60 кредитів ЄКТС передбачено для вибіркової компоненти ОП. Обсяг одного кредита ЄКТС складає 30 год., що відповідає п.14 ст.1 Закону України «Про вищу освіту». Обсяг обов'язкових ОК варіюється від 3 кредитів ЄКТС до 12 кредитів ЄКТС. Зокрема, ОК1, ОК2, ОК4, ОК7-ОК10, ОК17-ОК24, ОК26, ОК27, ОК30-ОК35, ОК41, ОК42 – по 3 кредити; ОК5, ОК6, ОК11, ОК13, ОК36 – по 4 кредити; ОК12, ОК16 – по 5 кредитів; ОК3, ОК14, ОК15 – по 6 кредитів; ОК25, ОК28, ОК29, ОК38 – по 7 кредитів; ОК37 – 8 кредитів; ОК40 – 9 кредитів; ОК39 – 12 кредитів. Обсяг вибірових ОК в межах університету і факультету по 3 кредити ЄКТС, дисциплін вільного вибору в межах спеціальності – від 3 до 5 кредитів ЄКТС. Співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП у кредитах ЄКТС із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти, включно із самостійною роботою, здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (<https://cutt.ly/S94txVO>). Загальне навантаження здобувачів становить 7200 год. Навчальний час, відведений для самостійної роботи здобувача, регламентується навчальним планом і становить не менше 1/2 і не більше 2/3 від загального обсягу навчального часу для вивчення конкретної дисципліни з урахуванням її специфіки та місця у реалізації цілей ОП. Зміст і обсяги самостійної роботи здобувача визначаються силабусами до кожної навчальної дисципліни. Обсяг аудиторного навантаження становить 2743 год. (38%), з яких лекції – 1089 год. (40%), практичні заняття – 595 год. (22%), семінари – 1059 год. (38%). Обсяг тижневого аудиторного навантаження здобувача коливається в межах 20-26 годин. У ході зустрічі з адміністративним персоналом начальник навчального відділу Гарабajів Я.Д. зауважив, що заклад вищої освіти вживає заходів для моніторингу ситуації із наявністю чи відсутністю випадків перевантаження здобувачів, зокрема шляхом їх опитування. Зокрема, під час впровадження дистанційного навчання за результатами таких опитувань було виявлено випадки перевантаження студентів надмірною кількістю завдань для самостійної роботи. Ця ситуація була вирішена на рівні керівництва закладу вищої освіти, доведена до викладачів і урегульована шляхом визначення реально допустимого обсягу завдань для самостійної роботи з тієї чи іншої дисципліни. Під час зустрічі зі здобувачами ЕГ з'ясувала, що інтереси здобувачів враховуються при визначенні співвідношення фактичного навантаження та обсягу окремих освітніх компонентів за ОП.

## **9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.**

У ЗВО розроблено Положення про впровадження елементів дуальної форми навчання в освітній процес Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (<https://cutt.ly/D9o3ZdT>). Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти на ОП Початкова освіта не здійснюється.

## **Загальний аналіз щодо Критерію 2:**

### **Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.**

Сильними сторонами та позитивними практиками експертна група вважає: 1. ОП відповідає теоретичному змісту предметної області спеціальності 013 Початкова освіта, методам і технологіям навчання в НУШ. 2. Залучення роботодавців до визначення цілей і змісту практичної підготовки, створення умов для набуття здобувачами компетентностей, необхідних для професійної діяльності в умовах Нової української школи. 3. Структура і змістове наповнення ОП спрямовані на реалізацію діяльнісного та практико-орієнтованого підходів до підготовки високопрофесійних і конкурентоспроможних вчителів початкових класів, здатних виконувати прикладні задачі педагогічної діяльності в межах освітньої та професійної кваліфікації. 4. Зміст ОП зорієнтований на формування soft skills здобувачів, що зумовлено її цілями, і забезпечується шляхом опанування обов'язкових ОК, використання активних форм і методів викладання, участі здобувачів у позааудиторних заходах. 5. Перегляд і оновлення переліку вибіркової компоненти ОП здійснюється з урахуванням потреб та пропозицій різних груп стейкхолдерів. 6. Наявність різних видів практичної підготовки, зокрема практик, що реалізуються без відриву від теоретичного навчання.

## **Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.**

Слабкими сторонами та недоліками експертна група вважає: 1. Обмежений перелік баз проходження різних видів практик за ОП у м.Чернівці. 2. Відсутність на сайті факультету і кафедри загальнофакультетського каталогу вибірових дисциплін (наявні лише силабуси <https://cutt.ly/cznFoKB>). За результатами акредитаційної експертизи експертна група рекомендує: 1. Відповідно Професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)» в ОП у пункті «Придатність до працевлаштування» залишити посаду 2331 – Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти та вилучити інші під час наступного перегляду та оновлення ОП. 2. Створити та розмістити на сайті ЗВО факультетський каталог дисциплін вільного вибору здобувачів. 3. Розширити перелік баз практики (м.Чернівці) й систематично укладати угоди про співпрацю з усіма базами практик до початку I семестру 2023-2024 н.р. 4. Розмістити на сайті ЗВО у відкритому доступі загальну презентаційну базу вибірових навчальних дисциплін до початку I семестру 2023-2024 н.р.

## **Рівень відповідності Критерію 2.**

Рівень В

## **Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.**

Обсяг ОП відповідає вимогам статті 5 Закону України «Про вищу освіту» та Стандарту вищої освіти за спеціальністю 013 Початкова освіта для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Зміст ОП відповідає предметній області спеціальності 013 Початкова освіта, має чітку структуру, освітні компоненти становлять логічну взаємопов'язану систему і в сукупності дають можливість досягти визначених цілей і ПРН. Структура ОП передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів, зокрема через вибір здобувачами навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством. Наявна практика систематичного оновлення переліку дисциплін вільного вибору з урахуванням сучасних викликів і тенденцій розвитку спеціальності, пропозицій стейкхолдерів. ОП має практико-орієнтовану та діяльнісну спрямованість з урахуванням освітніх орієнтирів Нової української школи. Практична підготовка дає можливість сформувати компетентності здобувачів, досягти заявлених цілей і ПРН. ОП включає різні види практичної підготовки, зокрема практик, що реалізуються без відриву від навчання, що здійснює позитивний вплив на якісну підготовку фахівців початкової освіти, забезпечуючи взаємозв'язок теорії та практики. Наявна практика тісної співпраці з роботодавцями у визначенні цілей і змісту практичної підготовки. ОП передбачає набуття здобувачами soft skills. Зміст ОП враховує вимоги Професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)». Обсяг ОП та окремих ОК відповідає фактичному навантаженню здобувачів, забезпечує досягнення цілей і ПРН. Зважаючи на виокремлені сильні сторони та позитивні практики, а також наведені слабкі сторони й недоліки ОП, які не є суттєвими, експертна група відзначає, що ОП Початкова освіта відповідає рівню В за критерієм 2.

## **Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:**

**1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.**

Правила прийому на навчання до ЧНУ ім. Ю.Федьковича розроблені Приймальною комісією та затверджені Вченою радою університету (протокол №8 від 11.07.2022 р.) (<https://cutt.ly/295UIoW>) відповідно до Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти у 2022 р., затвердженого наказом МОН України №392 від 27.04.2022 р. (зі змінами і доповненнями відповідно до наказів МОН України №598 від 29.06.2022 р., №608 від 02.07.2022 р.). У правилах прийому зазначаються джерела фінансування здобуття вищої освіти, строки прийому заяв і документів,

вступних випробувань, конкурсного відбору та зарахування на навчання, порядок прийому заяв і документів для участі в конкурсному відборі, спеціальні умови вступу на навчання. Правила прийому за ОП є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, оприлюднені на сайті ЗВО (<https://cutt.ly/Y3jPOL3>). На сайті приймальної комісії розміщена інформація про умови вступу, обсяги державного замовлення та розподіл ліцензійних обсягів, категорії осіб, які мають право на спеціальні умови участі в конкурсі та перелік документів для вступу пільгових категорій, рейтингові списки вступників, програми вступних випробувань, перелік нормативних документів (<https://cutt.ly/X3jGYpo>). Із сайту приймальної комісії можливий перехід на вкладку «Абітурієнту» на сайті факультету (<https://cutt.ly/l3jZ4ch>) із наявною необхідною інформацією для вступу на ОП та рекламою спеціальностей, зокрема спеціальності 013 Початкова освіта (<https://cutt.ly/h3jXaW2>). Інформація щодо вступу на ОП розміщена на сайті кафедри у вкладці «Абітурієнту» (<https://cutt.ly/j3jXX2m>), де подана корисна інформація для вступників, програми вступних іспитів, вартість навчання, калейдоскоп вражень про навчання на спеціальності 013 Початкова освіта. Сайт містить активні покликання на сайт факультету («Абітурієнту») (<https://cutt.ly/Q3jCTHu>) і сайт приймальної комісії університету (<https://cutt.ly/Z3jCW1G>). У ході зустрічі зі здобувачами ЕГ з'ясувала, що інформацію про вступ на навчання вони отримували з сайту університету, під час участі у профорієнтаційних заходах, шляхом звернення до консультаційного відділу, через телеграм-канал «Абітурієнти ЧНУ 2022», доєднатися до якого можна за активним покликанням на сайті приймальної комісії. Здобувачі Смержанюк А., Савчук О., Козачук Г., які вступили на навчання на 3 курс, зауважили, що викладачі кафедри проводили активну профорієнтаційну роботу серед здобувачів Фахового коледжу ЧНУ ім. Ю.Федьковича. Гарант Прокоп І.С. підтвердила тісну співпрацю із коледжем, зокрема Гордійчук О.Є., Бигар Г.П. – голови ЕК, Піц І.І. – член проєктної групи ОП Початкова освіта (ФМБ), що забезпечує реалізацію принципу наступності у процесі підготовки фахівців початкової освіти. ЕГ зауважує на доцільності оновлення сайту приймальної комісії з огляду початку вступної кампанії 2023 р. (вкладка «Підготовка до вступу», «Новини», назва телеграм каналу «Абітурієнти ЧНУ 2022»), а також активації вкладки «Ми в Facebook».

## **2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.**

Правила прийому на навчання за ОП враховують особливості самої освітньої програми. У 2022 р. умови вступу на ОП зазнали суттєвих змін у порівнянні із попереднім 2021 р., що регламентовано чинним законодавством. Правила прийому до ЧНУ ім. Ю.Федьковича у 2022 році (<https://cutt.ly/S95OQVo>) визначають особливості проведення та організації конкурсного відбору осіб для здобуття першого (бакалаврського) рівня освіти, у т.ч. за спеціальністю 013 Початкова освіта. Конкурсний відбір осіб, які на основі повної загальної середньої освіти вступають на перший курс для здобуття ступеня бакалавра, здійснюється за результатами національного мультипредметного тесту (українська мова, математика, історія України) або зовнішнього незалежного оцінювання 2019-2021 рр. з трьох конкурсних предметів та розгляду мотиваційних листів у передбачених Правилами прийому випадках (розділ VI, пп. 6.1., 6.3., 6.8.). Конкурсний бал для вступу на ОП визначається за результатами НМТ або ЗНО з відповідними ваговими коефіцієнтами (українська мова – 0,35, математика – 0,4, історія України – 0,25) (<https://cutt.ly/73lqody>). Конкурсний відбір осіб, які вступають на навчання для здобуття ступеня бакалавра на основі ОКР молодшого спеціаліста / ОПС фахового молодшого бакалавра / ОС молодшого бакалавра здійснюється за результатами національного мультипредметного тесту або зовнішнього незалежного оцінювання 2019-2021 рр. з двох конкурсних предметів та розгляду мотиваційних листів у передбачених Правилами прийому випадках (розділ VI, пп. 6.1., 6.5., 6.8.). На ОП передбачено вступ на третій курс для вступників із фаховою спеціальністю 013 Початкова освіта терміном навчання 1 рік 10 місяців і вступ на другий курс для вступників інших спеціальностей терміном навчання 2 роки 10 місяців шляхом перезарахування відповідно не більше 120 кредитів ЄКТС і не менше 60 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої програми підготовки МБ / МС / ФМБ. Конкурсний бал для вступу на ОП розраховується на основі результатів НМТ або ЗНО з відповідними ваговими коефіцієнтами (українська мова – 0,5, математика (ДЗ або ПЛІ) або будь-який інший предмет (ПЛІ) – 0,5) (<https://cutt.ly/r3lym2z>). У ході зустрічі гарант ОП Прокоп І.С. зауважила, що у 2022 р. на 2 курс вступили здобувачі у кількості: 1 (ДФ) і 3 (ЗФ), на 3 курс – 4 (ДФ) і 23 (ЗФ). Умови складання і програми вступних випробувань оприлюднено на сайті приймальної комісії у вкладці «Вступні іспити» (<https://cutt.ly/Q3loKzk>), на сайті факультету (<https://cutt.ly/V3latCC>) і на сайті кафедри (<https://cutt.ly/b3lavx3>). ЕГ з'ясувала, що програми вступних випробувань для вступу на ОП переглядаються і затверджуються в установленому порядку щорічно. Особи, які навчаються у ЧНУ ім. Ю.Федьковича мають право на навчання одночасно за декількома освітніми програмами, а також поєднувати навчання в інших ЗВО за умови отримання тільки однієї вищої освіти за кожним ступенем за кошти державного (місцевого) бюджету, що регламентовано п.16 ст.62 Закону України «Про вищу освіту».

## **3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.**

Процедури визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, регулюються Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти ЧНУ ім. Ю.Федьковича (<https://cutt.ly/Y96w5Fg>), Положенням про організацію освітнього процесу в ЧНУ ім. Ю.Федьковича (ч.VII., п.7.14) (<https://cutt.ly/z96er4O>), Положенням про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ЧНУ ім. Ю.Федьковича (ч.3, п.3.5) (<https://cutt.ly/996wkXT>), які розміщені на сайті у вільному доступі і є доступними для всіх учасників освітнього процесу та зацікавлених сторін. Право на академічну мобільність

здобувачів реалізується на підставі міжнародних договорів про співробітництво в галузі освіти та науки, міжнародних програм і проєктів, договорів про співробітництво між університетом та іноземними або вітчизняними закладами вищої освіти, а також може бути реалізоване здобувачами з власної ініціативи, підтриманої адміністрацією ЗВО на основі індивідуальних запрошень та інших механізмів. Відбір здобувачів для участі у програмах академічної мобільності здійснюється конкурсною комісією університету з урахуванням рейтингу успішності, участі в науковій і громадській роботі та знання іноземної мови. До складу конкурсної комісії входять представники випускової кафедри та представники органів студентського самоврядування, що підтвердив під час зустрічі голова Студентського парламенту ЧНУ ім. Ю.Федьковича Капаці А. З метою реалізації права на міжнародну академічну мобільність із власної ініціативи та поза програмами здобувач подає інформацію про зміст програми до відділу міжнародних зв'язків, випускової кафедри та декана факультету. Перезарахування кредитів та оцінок, отриманих під час навчання у ЗВО-партнері, здійснюється випусковою кафедрою на підставі представленого документа з переліком і результатами навчальних здобутків здобувача з тієї чи іншої дисципліни, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання результатів навчання, завіреного в установленому порядку ЗВО-партнером. Рішення про перезарахування кредитів на підставі документів про раніше здобуту освіту (додаток до диплома, академічна довідка), витягу із навчальної картки, у разі одночасного навчання за декількома програмами або академічної довідки ЄКТС ухвалює декан факультету. За результатами акредитаційної експертизи ЕГ пересвідчилась, що випадків перезарахування результатів навчання, отриманих здобувачами шляхом участі у програмах академічної мобільності, на ОП Початкова освіта не було та звертає увагу на недостатню обізнаність здобувачів з процедурами перезарахування результатів навчання, отриманих в інших українських та іноземних закладах вищої освіти, зокрема під час академічної мобільності.

#### **4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.**

Процедури та правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюються Положенням про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у ЧНУ ім. Ю.Федьковича (<https://cutt.ly/w96ohzZ>), Положенням про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ЧНУ ім. Ю.Федьковича (ч.3, п.3.6) (<https://cutt.ly/c96boxeN>), які розміщені на офіційному сайті університету і є доступними для всіх учасників освітнього процесу. Визнання результатів навчання у неформальній освіті здійснюється для дисциплін, які починають вивчатися з другого семестру і проводиться у семестрі, який передує семестру, у якому згідно з навчальним планом передбачено вивчення курсу. Перезарахування результатів навчання поширюється тільки на обов'язкові дисципліни в обсязі не більше 10% від загального обсягу по конкретній ОП. Визнання результатів навчання здійснюється фаховою комісією у складі декана факультету, гаранта ОП і НПП, яка здійснює підсумковий контроль у вигляді екзамену чи іншої форми контролю для оцінювання результатів навчання здобувача. У ході акредитаційної експертизи виявлено, що практики перезарахування результатів навчання в межах всієї навчальної дисципліни на ОП не було. Однак наявні приклади визнання окремих результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, у процесі вивчення деяких ОК (ОК18, ОК28, ОК33, ОК20, ОК16), що прописано у силабусах дисциплін. Здобувачу зараховуються додаткові бали до індивідуального рейтингу за умови наявності сертифіката про результати неформальної освіти з проблеми, що відповідає тематиці курсу. На ОП наявні єдині правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, в рамках вивчення ОК, що обговорені та затверджені на засіданні кафедри (протокол №1 від 28.08.2020 р.), зокрема, кількість балів, що зараховується студенту, залежить від обсягу здобутих кредитів й отриманих результатів навчання і становить не більше ніж 20% від загальної кількості балів за курс. Під час зустрічей здобувачі підтвердили факт здобуття окремих результатів навчання у неформальній освіті й можливість їх перезарахування в межах вивчення ОК. Зокрема Качуляк О. зауважила, що отримала додаткові бали за результати навчання у неформальній освіті з ОК18 «Основи педагогічних досліджень», Зварич Н. відзначила факт перезарахування результатів навчання з ОК33 «Методика навчання інформативної освітньої галузі». Факт перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті підтвердили викладачі Гордійчук О.Є. (ОК20), Предик А.А. (ОК33). Сертифікати здобувачів про результати неформальної освіти, здобутих на освітніх платформах EdEra, Prometheus, «На урок», «Освіторія» та ін., розміщені на сайті кафедри у вкладці «Наукова діяльність» (<https://cutt.ly/c3xy2sE>).

#### **Загальний аналіз щодо Критерію 3:**

##### **Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.**

Сильними сторонами та позитивними практиками експертна група вважає: 1. Наявні чіткі та зрозумілі правила прийому на навчання, які не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті ЗВО. 2. Правила прийому на навчання враховують особливості ОП Початкова освіта першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, є доступними та зрозумілими для вступників. 3. Розроблені чіткі механізми визнання результатів навчання у неформальній освіті, зокрема в межах вивчення окремих ОК, й залучення до цих процедур здобувачів ОП.

##### **Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.**

Слабкими сторонами та недоліками експертна група вважає: 1. Недостатня поінформованість здобувачів ОП із правилами визнання результатів навчання, отриманих під час академічної мобільності в українських та іноземних ЗВО. 2. Інформаційне наповнення окремих вкладок приймальної комісії містить неактуальну інформацію для вступників 2023 року. За результатами акредитаційної експертизи експертна група рекомендує: 1. Посилити інформування здобувачів щодо правил визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах вищої освіти, зокрема у рамках участі у програмах академічної мобільності упродовж II семестру 2022-2023 н.р., та залучати їх до визначених процедур упродовж подальшої реалізації ОП. 2. Оновити інформаційне наповнення сайту приймальної комісії з огляду початку вступної кампанії 2023 року (вкладка «Підготовка до вступу», «Новини», назва телеграм каналу «Абітурієнти ЧНУ 2022») упродовж II семестру 2022-2023 н.р. 3. Переглянути нормативні документи та інформаційні ресурси ЗВО у контексті уточнення дефініцій «студент/здобувач», «абітурієнт/вступник».

### **Рівень відповідності Критерію 3.**

Рівень В

### **Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.**

Правила прийому на навчання є прозорими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень й розміщені у вільному доступі на офіційному вебсайті ЗВО. Наявна чітка сформована система відбору і зарахування вступників на ОП Початкова освіта, що враховують специфіку цієї ОП і відповідають вимогам чинного законодавства. Наявні зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема під час академічної мобільності. Однак здобувачі недостатньо поінформовані із можливостями визнання результатів навчання, отриманих у рамках участі у програмах академічної мобільності. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання у неформальній освіті, зокрема в межах вивчення окремих ОК, яких дотримуються учасники освітнього процесу під час реалізації ОП. Зважаючи на виокремлені сильні сторони та позитивні практики, а також наведені слабкі сторони й недоліки ОП, які не є суттєвими, експертна група констатує, що ОП Початкова освіта відповідає рівню В за критерієм 3.

### **Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:**

**1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.**

Форми навчання в межах ОП та методи навчання і викладання регламентовані Положенням про організацію освітнього процесу в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (<https://cutt.ly/83jzVBu>). Заявлені в ОП цілі досягаються різними формами та методами навчання, що підтверджується силабусами ОК (<https://cutt.ly/U3lJsRq>). НПП мають можливість вільно обирати форми та методи навчання: лекційний матеріал презентується як проблемна лекція (ОК36, ОК12), лекція-візуалізація (ОК12, ОК18, ОК36), лекція-дискусія (ОК24); семінарські й практичні заняття – семінар-дискусія, семінар-діалог (ОК36, ОК12), практичні роботи, дискусії (ОК2); педагогічне моделювання, розв'язування педагогічних задач (ОК1, ОК24) та інноваційні методи навчання – аналіз і вирішення ситуативних професійних психолого-педагогічних задач (Case study), проектна діяльність з використанням мультимедіа, ігрові технології, ІКТ, технології особистісно-орієнтованого навчання (ОК12); активні методи з використанням технології Kahoot (ОК6). Поєднання традиційних та інноваційних форм сприяють досягненню цілей та ПРН ОП, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Результати опитувань свідчать про високий рівень задоволеності здобувачів використанням у навчальному процесі технічних засобів та інноваційних технологій, що сприяють кращому засвоєнню матеріалу – 96,8% (<https://cutt.ly/z3lGLta>). Поряд із цим, ЕГ зауважує, що результати моніторингу не дозволяють здійснити ґрунтовний аналіз рівня задоволеності здобувачів формами та методами навчання за ОП. На зустрічі з фокус-групою здобувачів ОП (Зварич Н., Курбак О., Качуляк О., Крехович А., Федюшко С.) підтверджено систематичне отримання зворотного зв'язку після вивчення навчальних дисциплін у системі MOODLE через «Відгук про курс» (<https://cutt.ly/o3lLEbH>); реалізацію персонального освітнього маршруту здобувачів шляхом здійснення права на обрання ДВВ, можливості навчатися за різними формами (денна, заочна) паралельно на різних ОП, за індивідуальним графіком навчання, консультування здобувачів, які перебувають за кордоном, реалізації права на академічну мобільність; комунікаційну підтримку у додатку Телеграм; можливості вільно обирати теми наукових досліджень. Викладачі вільні у виборі відповідних форм і методів навчання та викладання, що підтверджено під час зустрічі та у процесі аналізу силабусів. Разом з тим ЕГ звернула увагу, що за ОК23 немає дотичних до змісту курсу наукових публікацій у фахових виданнях України. Зустрічі з НПП і здобувачами засвідчили, що навчання і викладання в офлайн та онлайн форматі здійснюється з використанням платформи Moodle, мобільного додатку Moodle, сервісів Google Meet, Google Classroom, Zoom.

## **2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в іншій подібній спосіб).**

ЕГ зазначає, що у відкритому доступі на сайті кафедри (<https://cutt.ly/U3lJsRq>) розміщені силабуси, в яких презентована інформація щодо цілей, змісту та ПРН, порядку та критеріїв оцінювання. Під час спілкування зі здобувачами ОП ЕГ встановлено, що на перших заняттях з навчальних дисциплін здобувачам повідомляється інформація щодо цілей, змісту, ПРН, критеріїв оцінювання. Це підтверджують також результати анкетування, представлені на сайті (<https://cutt.ly/33l4sIY>), зокрема 89,7% респондентів відзначають, що викладачі на перших заняттях детально ознайомлюють з метою та завданнями, формами контролю за навчальними дисциплінами, 10,3% – частково. На платформі дистанційного навчання Moodle в електронних курсах міститься інформація щодо змістового наповнення ОК, передбачено отримання зворотного зв'язку від здобувачів. На сайті факультету в рубриці «Навчальний процес/Розклад» (<https://cutt.ly/g3zyeaB>) до початку заліково-екзаменаційної сесії оприлюднюються графіки підсумкового контролю, що сприяє своєчасному інформуванню всіх учасників освітнього процесу. Учасники фокус-групи здобувачі ОП підтвердили, що така форма інформування є зручною. На особливу увагу заслуговують практики реалізації елементів неформальної освіти, зокрема у силабусах ОК18, ОК28, ОК33, ОК20, ОК16 визначені порядок та критерії оцінювання результатів навчання отриманих у неформальній освіті. Під час спілкування із фокус-групою здобувачів Качуляк О. та Зварич Н. було підтверджено факт зарахування результатів навчання отриманих у неформальній освіті відповідно у межах ОК18 «Основи педагогічних досліджень» та ОК33 «Методика навчання інформатичної освітньої галузі». ЕГ рекомендує привести силабуси ОК у відповідність до шаблону, поданому в Методичних порадах щодо планування навчальної та методичної роботи на 2022-2023 навчальний рік у ЧНУ ім. Ю.Федьковича (<https://cutt.ly/88wBO9G>); оновити силабуси новими інформативними, у тому числі й зарубіжними джерелами, опублікованими протягом останніх п'яти років; список рекомендованих джерел доповнити покликаннями на наукові праці НПП з репозитарію ЗВО. Ретельний аналіз силабусів засвідчує необхідність вилучення зі списку рекомендованих джерел і літератури для самостійної роботи російськомовних видань, застарілої термінології при формулюванні анотації дисципліни та конкретизованих результатів навчання з курсу (ОК18). Відповідно до Положення про технологію електронного навчання в Чернівецькому національному університеті ім. Ю.Федьковича (п.6) сертифікація ЕНК на рівні ЗВО здійснюється два рази на рік (перед початком кожного семестру до 15 вересня і 15 лютого). Однак ЕГ під час зустрічі із відповідальним за організацію дистанційного навчання в електронній системі Moodle Молочко П.О., деканом факультету педагогіки, психології та соціальної роботи Федірчик Т.Д., гарантом ОП Прокоп І.С. не виявила наявності сертифікованих ЕНК за ОП.

## **3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.**

ЕГ з'ясовано, що поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП відповідно до місії ЧНУ ім. Ю.Федьковича реалізується через розвиток системи освіти та наукової діяльності шляхом підготовки високопрофесійних, конкурентоспроможних фахівців (<https://cutt.ly/33zjrg>). Зокрема, обов'язкові ОК (ОК10, ОК18, ОК23, ОК41, ОК42) забезпечують можливість поєднувати навчання з залученням здобувачів до дослідницької діяльності. Тематика курсових досліджень систематично оновлюється (протоколи №2 від 28.09.2021 р., №3 від 11.10.2022 р.), однак ЕГ зауважує, що не всі теми з переліку відображають предметну область ОП – підготовку фахівців початкової освіти (<https://cutt.ly/o3zdceU>). Поєднання навчання та досліджень відбувається через роботу студентського наукового гуртка «Пошук» (керівник – Величко О.І.) (<https://cutt.ly/Y3zf4xP>); діяльність спілки талановитої студентської молоді кафедри педагогіки та методики початкової освіти – клубу «Педагог» (керівник – Богданюк А.М.) (<https://cutt.ly/C3zgidj>). Кафедра виступає співорганізатором конференції «Актуальні питання початкової освіти: досвід, реалії, перспективи»; XVIII Міжнародних педагогічно-мистецьких читань пам'яті професора Рудницької О.П. «Неперервна педагогічна освіта в Україні і зарубіжжі: досвід, інновації, тенденції» (<https://cutt.ly/V3zgf1w>), до участі в яких залучаються НПП та здобувачі ОП. ЕГ було засвідчено наукові досягнення здобувачки Варварич В., яка посіла 2 місце у Міжнародному інклюзивному конкурсі для школярів та здобувачів «Точки дотику» у номінації «Інклюзія: авторство і унікальність» (диплом від 14.11.2020 р.) (<https://cutt.ly/u3zO7xw>). ЕГ встановлено, що в різні роки здобувачі ОП приймали участь у конкурсах студентських наукових робіт: Івасик І., Коровська А., Яремін М. (2018 р.), Миронюк А., Голуб Г., Крушельницька М. (2019 р.), Віщук Н. (2020 р.) (<https://cutt.ly/Y3IUQRy>). ЕГ пересвідчилася, що здобувачі беруть участь у конференціях ЧНУ ім. Ю.Федьковича та інших ЗВО (<https://cutt.ly/23zOXG4>, <https://cutt.ly/x3zPPUi>). Під час спілкування із фокус-групою роботодавців Намака О.С. – директор «Глибоцького центру професійного розвитку педагогічних працівників» підтвердила проведення серії вебінарів за участю здобувачів та НПП; проведення нейропсихологічних вправ та ігор у центрі розвитку дитини «Моя ІриСкА» – директор Істинюк І.Д.; можливість долучатись до проведення неформальних заходів Міським центром професійного розвитку педагогічних працівників ЧМР – підкреслила консультант з питань початкової освіти Манчуленко Л.В., що накреслює перспективи імплементації здобутого практичного досвіду у власні наукові дослідження НПП і здобувачів.

## **4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.**

За результатами інтерв'ювання фокус-груп та аналізу документів ЕГ встановлено, що оновлення змісту ОК здійснюється щороку відповідно до потреб та тенденцій ринку праці, аналізу досвіду українських та європейських закладів освіти, рекомендацій стейкхолдерів (протоколи №2 від 4.09.2018 р., №5 від 28.01.2021 р., №13 від

30.06.2022 р.). Під час оновлення змісту ОК урахуються нормативні зміни у галузі початкової освіти. У контексті положень Професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)» Федірчик Т.Д. введено нові теми до курсу ОК17 «Управлінська компетентність освітнього менеджера Нової української школи», «Сертифікація вчителя початкових класів: сутність, особливості та процедура». На важливості включення означених питань у зміст підготовки фахівців наголошувала Палійчук О.М. – начальниця ДСЯО в ЧО під час проведення методичного семінару «Сучасні підходи до забезпечення якості освітньої діяльності закладу освіти», про що зазначено під час спілкування у фокус-групі. Іванчук М.Г. у змісті ОК36 доповнено зміст курсу питаннями моделювання інтегрованих уроків з використанням інноваційних технологій за пропозицією Паламар Н.Д. – заступниці директора з НВР в початковій школі ЧГ №5. Костащук О.І. в ОК13 тему «Педагогічна діяльність, особливості її організації» розширено та конкретизовано питаннями щодо змісту і мети професійної діяльності вчителя (протокол №5 від 28.01.2021 р.). У контексті положень Державного стандарту початкової освіти Іванчук М.Г., Цуркан Т.Г. оновлено ОК30 інноваційними методами роботи щодо реалізації відповідних змістових ліній. Піц І.І. до змісту ОК26 введено теми «Розвиток критичного мислення на уроках літературного читання у процесі роботи над художнім твором», «Інноваційні технології навчання читання у практиці сучасної початкової школи (Daily 5)». Гордійчук О.Є. лекційний матеріал теми «Професійна компетентність вчителя та його підготовка до організації освітнього процесу в умовах інклюзивного середовища ЗЗСО» ОК20 доповнено функціями вчителя й асистента вчителя при виконанні психолого-педагогічної діяльності в інклюзивному класі в умовах дистанційного навчання (протокол №2 від 4.09.2018 р.). НПП використовують результати персональних наукових досліджень, зокрема наукові досягнення Гордійчук О.Є., Цуркан Т.Г. створили підґрунтя для введення нових ОК (ВКС21, ВКС37). За результатами участі НПП кафедри у проєктах: «Вивчай та розрізняй: інфо-медійна грамотність» оновлено зміст ОК22, ОК33; Erasmus+ «Система забезпечення якості освіти в Україні: розвиток на основі ENQA стандартів та рекомендацій» (QUAERE) Федірчик Т.Д. оновлено зміст ОК17. Пропозиції різних груп стейкхолдерів обговорюються при проведенні наукових та науково-методичних семінарів з актуальних проблем початкової освіти (<https://cutt.ly/D3mlZux>, <https://cutt.ly/J3mlBq9>).

## **5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.**

У Положенні про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича передбачено можливості міжнародної академічної мобільності для здобувачів (<https://cutt.ly/S3nojSh>). Експертний аналіз засвідчив, що інтернаціоналізація діяльності університету відбувається через участь викладачів кафедри у наукових стажуваннях за кордоном, зокрема у Польщі, Румунії (<https://cutt.ly/w3n8YhH>); участь НПП та здобувачів у міжнародних освітніх та наукових проєктах («Система забезпечення якості освіти в Україні: розвиток на основі ENQA стандартів та рекомендацій» (QUAERE), україно-фінські зустрічі з Oulu University Teacher Training School; українсько-італійські проєкти «Supporting school inclusion and parenthood in Ukraine» (Підтримка соціальної інклюзії і батьківства в Україні), «I care in Ukraine» («Мені не байдуже в Україні»); фінський проєкт «Навчаємось разом») (<https://cutt.ly/E3n8DDQ>, <https://cutt.ly/x3n8JgQ>, <https://cutt.ly/f3n8Lio>, <https://cutt.ly/y3n8X8u>, <https://cutt.ly/63n8Nw3>, <https://cutt.ly/K3n8oDh>, <https://cutt.ly/l3n88ff>, <https://cutt.ly/E3n87sw>); здобуття гранту у конкурсі «Кращі інклюзивні практики-2018» в Грузії (м.Уреки) (<https://cutt.ly/i3n4P1Z>); можливість навчання за програмою «Подвійний диплом» у Вищій лінгвістичній школі у Ченстохові (Республіка Польща) (<https://cutt.ly/c3n4CZN>); участь викладачів та здобувачів у міжнародних конференціях (<https://cutt.ly/N3n41iQ>, <https://cutt.ly/i3n49dS>); зустрічі із зарубіжними гостьовими лекторами (<https://cutt.ly/S3Q4oWt>, <https://cutt.ly/K3Q8L9s>, <https://cutt.ly/W3n486g>; <http://elemed.chnu.edu.ua/?r=1433>). Наукові дослідження та підвищення кваліфікації НПП здійснюються відповідно до укладених договорів про співпрацю (<https://cutt.ly/d3n4GeQ>). Під час зустрічі гарант ОП Прокоп І.С. зазначила, що за ініціативи випускників ОП професорсько-викладацький склад кафедри долучився до розробки проєкту організації недільних шкіл для тимчасово переселених українських дітей в країнах ЄС. Інформування здобувачів щодо можливостей академічної мобільності відбувається за співпраці Студентського парламенту ЧНУ ім. Ю.Федьковича з проректором з наукової роботи Самілою А.П., начальником відділу міжнародних зв'язків Луканюком С.М., зокрема, через розсилку на корпоративні пошти здобувачів, поширенням інформації у студентських онлайн просторах, про що зазначив під час спілкування голова Студентського парламенту ЧНУ ім. Ю.Федьковича Капаці А. У ЧНУ ім. Ю.Федьковича наявний досвід участі здобувачів у програмі національних обмінів «Плацкарт» в межах студентського самоврядування (<https://cutt.ly/A3UemUU>). Наразі ведуться переговори щодо міжнародної співпраці на рівні студентського самоврядування з Консорціумом «Юніта».

## **Загальний аналіз щодо Критерію 4:**

### **Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.**

Сильними сторонами та позитивними практиками експертна група вважає: 1. Заявлені в ОП цілі та ПРН досягаються різними, зокрема інноваційними, формами та методами навчання і викладання, що відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. 2. Наявний доступ до інформаційного наповнення курсів, силабусів ОК, навчально-методичних матеріалів через платформу дистанційного навчання і мобільний додаток Moodle. 3. Щорічне оновлення ОК із врахуванням тенденцій розвитку спеціальності 013 Початкова освіта, наукових досягнень і сучасних практик, пропозицій зовнішніх і внутрішніх стейкхолдерів. 4. Навчання здобувачів ОП Початкова освіта за програмою «Подвійний диплом» у Вищій лінгвістичній школі у



Ченстохові (Республіка Польща). 5. Практика залучення до викладання на ОП гостей лекторів українських (Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка) та закордонних ЗВО (відділ навчальних програм середньої школи Міністерства освіти Альберти, Канада, Державний заклад вищої освіти імені Стефана Баторія у Скерневіцах, Польща).

#### **Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.**

Слабкими сторонами та недоліками експертна група вважає: 1. Відсутність практики викладання ОК іноземною мовою в межах ОП (окрім ОК3 «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)», ОК4 «Практика усного і писемного мовлення (Іноземна мова)»). 2. Невідповідність силабусів ОК шаблону (наявність/відсутність методів навчання; наявність/відсутність змісту завдань, літератури до с/р). 3. Недостатня активність НПП та здобувачів у поданні заявок на отримання грантів міжнародних організацій та фондів, участі у програмах академічної мобільності. За результатами акредитаційної експертизи експертна група рекомендує: 1. Запровадити практику викладання ОК іноземною мовою під час реалізації ОП. 2. Привести силабуси ОК у відповідність до шаблону, поданому в Методичних порадах щодо планування навчальної та методичної роботи на 2022-2023 навчальний рік у ЧНУ ім. Ю.Федьковича до початку I семестру 2023-2024 н.р. 3. Активізувати подання заявок викладачів і здобувачів на отримання міжнародних грантів, участі у програмах академічної мобільності, стипендіальних програмах і проєктах під час реалізації ОП. 4. Запровадити сертифікацію електронних навчальних курсів НПП за ОП до початку I семестру 2023-2024 н.р. 5. Розширити співпрацю з іноземними закладами вищої освіти для вивчення і впровадження кращих практик підготовки вчителів початкових класів до 2024-2025 н.р.

#### **Рівень відповідності Критерію 4.**

Рівень В

#### **Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.**

Форми та методи навчання й викладання забезпечують досягнення визначених в ОП цілей та ПРН, відповідають ідеям студентоцентризму та принципам академічної свободи. Інформація щодо цілей, змісту та ПРН, порядку та критеріїв оцінювання є доступною і зрозумілою, своєчасно надається всім учасникам освітнього процесу. Наявні зручні та корисні для здобувачів інструменти доступу до навчального контенту ОК, зокрема через мобільний додаток Moodle. У ЗВО створено умови для поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП. Оновлення змісту ОК відбувається із залученням зовнішніх і внутрішніх стейкхолдерів, врахуванням наукових досягнень і сучасних практик в галузі освіти. Наявні практики навчання здобувачів за програмою «Подвійний диплом», залучення гостей лекторів іноземних ЗВО до організації освітнього процесу, участі викладачів і здобувачів у міжнародних проєктах і конференціях. Зважаючи на виокремлені сильні сторони та позитивні практики, а також наведені слабкі сторони й недоліки ОП, які не є суттєвими, експертна група визначає, що ОП Початкова освіта відповідає рівню В за критерієм 4.

#### **Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:**

**1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.**

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів регулюються Положенням про організацію освітнього процесу в ЧНУ ім. Ю.Федьковича (<https://cutt.ly/P3mRIRG>) та Положенням про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ЧНУ ім. Ю.Федьковича (<https://cutt.ly/D3mRDwY>). Під час спілкування із фокус-групою здобувачі Крехович А., Федюшко С. підтвердили, що на першому занятті їм повідомляється інформація про форми контролю і критерії оцінювання навчальних досягнень з кожної дисципліни. Аналіз анкет щодо вивчення думки здобувачів за спеціальністю 013 Початкова освіта щодо удосконалення освітнього процесу та забезпечення якості підготовки майбутніх фахівців у 2021 р. показав, що 89,7% респондентів відзначають, що на першому занятті викладачі ознайомлюють із формами контролю, 10,3% – ознайомлюють частково. Крім того, форми контролю та критерії оцінювання ОК розміщені у силабусах навчальних дисциплін (<https://cutt.ly/b3mRHJN>), системі Moodle (<https://cutt.ly/o3mRXwu>), навчально-методичних посібниках, методичних рекомендаціях до ОК (<https://cutt.ly/Y3mRBTo>). ЕГ рекомендує деталізувати критерії оцінювання за формами та видами робіт здобувачів у межах ОК7, ОК11, ОК13, ОК15, ОК17, ОК21, ОК22, ОК34, ОК35, ОК37, ОК39, ОК40. Для перевірки досягнення програмних результатів навчання відповідно до нормативних документів ЗВО поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять. Семестровий контроль (підсумковий) проводиться у формі семестрового екзамену або диференційованого заліку з конкретної навчальної дисципліни.

Система оцінювання в університеті передбачає накопичення балів за 100-бальною шкалою. У процесі поточного контролю здобувачі можуть набрати 60 балів та 40 балів за підсумковий контроль. Контрольні заходи проводяться відповідно до розкладу заліково-екзаменаційної сесії (<https://cutt.ly/F3mR3tV>). Результати контрольних заходів акумулюються у відомостях успішності навчальних досягнень, індивідуальних планах здобувачів, що підтверджують примірники, надані на запит ЕГ. З метою перевірки залишкових знань здобувачів з навчальних дисциплін проводяться ректорські контрольні роботи у вигляді комплексних тестових завдань. Загалом форми контролю та критерії оцінювання здобувачів є зрозумілими, дають можливість досягти програмних результатів навчання. Поряд із цим, з метою здійснення моніторингу і контролю якості освіти в умовах змішаного навчання, ЕГ рекомендує запровадити на рівні ЗВО використання електронного академічного журналу обліку успішності здобувачів та після апробації тестової версії онлайн-розкладу імплементувати в освітній процес електронний розклад занять.

## **2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).**

Атестація здобувачів вищої освіти за ОП повністю відповідає вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 013 Початкова освіта для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти – здійснюється у формі комплексного атестаційного іспиту. Відповідно до Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та організацію роботи Екзаменаційної комісії Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (<https://cutt.ly/53mTvm0>) атестація здійснюється відкрито і публічно та проводиться екзаменаційною комісією. Відповідно до Положення до складу Екзаменаційної комісії доцільно залучати делегованих, відповідно до укладених угод про співпрацю, представників територіальних/галузевих представницьких органів роботодавців, а також представників інших кафедр, які мають компетентність із підготовки фахівців зазначеної спеціальності. У процесі спілкування із фокус-групою роботодавців ЕГ з'ясовано, що до складу Екзаменаційних комісій входили: директорка Коровійського ліцею Чернівецької міської ради Лупуляк О.Г.; заступниці директорів ЗСО: Паламар Н.М.; Крижанівська Л.В. (наказ №183 від 6.05.2021 р.). Це підтверджено у ході зустрічі з гарантом ОП Прокоп І.С.

## **3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.**

Організація та проведення контрольних заходів регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в ЧНУ ім. Ю.Федьковича (<https://cutt.ly/V3mP3Jx>), Положенням про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ЧНУ ім. Ю.Федьковича (<https://cutt.ly/P3mP6S3>), Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти та організацію роботи екзаменаційної комісії ЧНУ ім. Ю.Федьковича (<https://cutt.ly/v3mAwwGi>), Положенням про апеляцію та результати підсумкового семестрового контролю знань студентів ЧНУ ім. Ю.Федьковича (<https://cutt.ly/c3mAtmm>). Аналіз нормативної бази, силабусів, результатів анкетувань, бесіди зі здобувачами довели, що форми контрольних заходів, критерії оцінювання є зрозумілими, не передбачають упередженого ставлення. Належний рівень об'єктивності екзаменаторів забезпечується запровадженою в університеті практикою присутності двох викладачів (лектора та асистента) на контрольних заходах. Процедури виникнення конфлікту інтересів врегульовано у ЗВО Положенням про засади безконфліктних комунікацій та врегулювання спорів учасників освітнього процесу у ЧНУ ім. Ю.Федьковича (<https://cutt.ly/r8ppCR0>). На рівні університету діє Комісія ЧНУ з питань академічної доброчесності, правових засад діяльності та регламенту (<https://cutt.ly/43mAmHa>), на рівні факультету – Комісія з етики та академічної доброчесності (протокол Вченої ради №9 від 31.03.2021 р.). Як показав аналіз документів та бесіди зі здобувачами, в ЗВО діє чітка процедура повторного проходження контрольних заходів, яка детально визначена у п.6.2.2. Положення про організацію освітнього процесу в ЧНУ ім. Ю.Федьковича (<https://cutt.ly/I8pp11H>). Здобувачі, які отримали в ході екзаменаційної сесії незадовільну оцінку, мають право на ліквідацію академічної заборгованості згідно з затвердженими графіками. Здобувачі під час зустрічей підтвердили, що обізнані з процедурою оскарження результатів контрольних заходів, яка регламентується Положенням про апеляцію та результати підсумкового семестрового контролю знань студентів ЧНУ ім. Ю.Федьковича (<https://cutt.ly/c3mAtmm>). Зокрема, у Розділі IV Положення визначено, що апеляційна заява подається особисто впродовж 2-х робочих днів після оголошення результатів підсумкового оцінювання декану/директору факультету/інституту, на якому навчається здобувач. Після її розгляду формується апеляційна комісія з метою повторного проведення контрольних заходів. Оцінка, яка отримана під час повторного контрольних заходів відповідно до Положення оскарженню не підлягає і є остаточною. Здобувачі та викладачі підтвердили, що подібних випадків під час реалізації ОП не зафіксовано.

## **4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементування цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.**

ЕГ встановлено, що у ЧНУ ім. Ю.Федьковича академічна доброчесність є вагомим складником внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти, активно популяризується в різних формах серед здобувачів і НПП, зокрема через використання відповідних технологічних рішень як інструментів протидії порушенням академічної доброчесності. У низці нормативних документів ЗВО унормовано політику, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності: Правила академічної доброчесності у ЧНУ ім. Ю.Федьковича (<https://cutt.ly/K3mFn7o>), Етичний кодекс ЧНУ ім. Ю.Федьковича (<https://cutt.ly/o3mFQjx>), Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату у ЧНУ ім. Ю.Федьковича (<https://cutt.ly/m3mFEy2>). У ЗВО наявна практика перевірки наявності академічного плагіату в курсових роботах, науково-методичних публікаціях НПП та здобувачів за допомогою ліцензованої програми Unicheck (<https://cutt.ly/F3mFUOZ>), що підтверджується відповідними довідками, наданими на запит ЕГ. Під час зустрічей з фокус-групами здобувачів та НПП продемонстрували достатню обізнаність з порядком і процедурою перевірки на наявність академічного плагіату. У ЗВО функціонує Комісія ЧНУ з питань академічної доброчесності, правових засад діяльності та регламенту (<https://cutt.ly/P3mFTtZ>) та Комісія з етики та академічної доброчесності на рівні факультету (протокол Вченої ради №9 від 31.03.2021 р. (<https://cutt.ly/33mFklB>) до складу яких, крім НПП, входять здобувачі. Популяризація академічної доброчесності здійснюється під час викладання ОК за ОП (ОК18; ВК «Академічна доброчесність» (<https://cutt.ly/R3DYnMW>); консультування здобувачів при написанні наукових статей та курсових робіт, проведення вебінарів, кураторських, інформаційних годин (<https://cutt.ly/13mFzLK>, <https://cutt.ly/t3mFZ4f>, <https://cutt.ly/U3mFMxP>, <https://cutt.ly/L3mFJUR>), що підтвердила під час зустрічі голова комісії Вченої ради з питань академічної доброчесності, правових засад діяльності та регламенту Осовська І.М.; проведення заходів з популяризації академічної доброчесності (<https://cutt.ly/f3mFcFR>, <https://cutt.ly/m3mFvou>); впровадження Декларації про академічну доброчесність у 2023 р., що знайшло підтримку серед освітянської спільноти (протокол Вченої ради факультету №5 від 28.12.2022 р.). Питання дотримання принципів академічної доброчесності є предметом систематичного обговорення на засіданнях кафедр (протоколи №6 від 10.03.2021 р., №7 від 20.04.2021 р., №12 від 07.06.2022 р.). У ЗВО наявна практика проведення після заліково-екзаменаційних сесій анонімного анкетування здобувачів «Викладач очима студентів» (<https://cutt.ly/d3mFrJ5>) та опитування здобувачів ОП щодо дотримання принципів академічної доброчесності у процесі навчання (<https://cutt.ly/f3mDBkg>). На факультеті функціонує «Скринька довіри» у реальному та віртуальному вигляді ([dovirapedfac@gmail.com](mailto:dovirapedfac@gmail.com)). Фактів вияву порушення академічної доброчесності серед здобувачів ОП та НПП, які її забезпечують, зафіксовано на час роботи ЕГ не було.

## **Загальний аналіз щодо Критерію 5:**

### **Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.**

Сильними сторонами та позитивними практиками експертна група вважає: 1. Наявні чіткі та зрозумілі процедури проведення контрольних заходів, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження. 2. Залучення стейкхолдерів до проведення підсумкової атестації. 3. Ефективні механізми популяризації й дотримання принципів академічної доброчесності серед здобувачів і НПП під час реалізації ОП (інформаційно-просвітницькі заходи й моніторинг на рівні ЗВО та ОП, широка нормативна база, безкоштовна перевірка на наявність академічного плагіату наукових робіт НПП та здобувачів програмою Unicheck).

### **Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.**

Слабкими сторонами та недоліками експертна група вважає: 1. Неузгоджене співвідношення між видами робіт здобувачів та балами за їх виконання у межах ОК7, ОК11, ОК13, ОК15, ОК17, ОК21, ОК22, ОК34, ОК35, ОК37, ОК39, ОК40. За результатами акредитаційної експертизи експертна група рекомендує: 1. На сайті кафедри у розділі «Монографії, підручники, навчально-методичні посібники» оприлюднити видання викладачів кафедри в електронному форматі або додати відповідні покликання на репозитарій університету до початку I семестру 2023-2024 н.р. 2. Деталізувати критерії оцінювання за формами та видами робіт здобувачів у межах ОК7, ОК11, ОК13, ОК15, ОК17, ОК21, ОК22, ОК34, ОК35, ОК37, ОК39, ОК40 до початку I семестру 2023-2024 н.р. 3. Імплементувати в освітній процес ЗВО електронний розклад занять після апробації тестової версії онлайн-розкладу. 4. Розглянути можливість запровадження електронного академічного журналу обліку успішності здобувачів з метою удосконалення освітнього менеджменту за допомогою автоматизації збирання, оброблення, зберігання, відображення інформації.

### **Рівень відповідності Критерію 5.**

Рівень В

### **Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.**

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання дають можливість встановити досягнення результатів навчання для окремих ОК і ОП в цілому, оприлюднюються заздалегідь на сайті ЗВО та вчасно доводяться до відома здобувачів. Форми атестації здобувачів відповідають вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 013 Початкова освіта для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Наявна практика залучення стейкхолдерів до проведення підсумкової атестації на умовах погодинної оплати та за сумісництвом. Науково-педагогічні працівники та здобувачі вищої освіти дотримуються правил і процедур проведення контрольних заходів. Наявні чіткі процедури запобігання конфлікту інтересів, об'єктивності та неупередженості екзаменаторів. Політика, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності, визначені внутрішньою нормативною базою університету, є зрозумілими та доступними для всіх учасників освітнього процесу. Здійснюється комплекс заходів з популяризації академічної доброчесності на рівні ЗВО та ОП, застосовуються ефективні технологічні рішення для перевірки наукових робіт НПП та здобувачів на унікальність. Зважаючи на виокремлені сильні сторони та позитивні практики, а також наведені слабкі сторони й недоліки ОП, які не є критичними, експертна група дійшла висновку, що ОП Початкова освіта відповідає рівню В за критерієм 5.

## **Критерій 6. Людські ресурси:**

### **1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.**

Академічна та професійна кваліфікація НПП, які забезпечують реалізацію ОП, сприяє досягненню визначених в ОП цілей та ПРН. Проаналізувавши таблицю 2 до відомостей про самооцінювання ОП, ЕГ дійшла висновків: викладання ОК забезпечують 27 НПП (24 жінок (88,9%), 3 чоловіків (11,1%)), з них: 3 – д-ри. пед. наук, 2 – д-ри. псих. наук, 1 – д-р мед. наук, 12 – к. пед. наук, 3 – к. філол. наук, 1 – к. філософ. наук, 1 – к. істор. наук, 1 – к. фіз.-мат. наук; 1 – к. мед. наук, 1 – к. техн. наук, 1 – док. філософії). НПП Романюк С.З., Федірчик Т.Д., Іванчук М.Г., Прокоп І.С., Бигар Г.П., Піц І.І., Шевчук К.Д., Предик А.А., Богданюк А.М., Шестобуз О.С., Костащук О.І., Нікула Н.В., Цуркан Т.Г. мають публікації у виданнях, що індексуються в наукометричних базах Scopus, Web of Science. У викладачів Федірчик Т.Д., Романюк С.З., Іванчук М.Г., Нікула Н.В., Шестобуз О.С., Богданюк А.М., Цуркан Т.Г., Маковійчук О.В., Тесліцька Г.І., Черкаська Ж.Б., Гоменюк О.Я., Мироник В.І., Гусак О.М., Романів Л.В., Гуляс І.А., Цибанюк О.О. наявні видані підручники, навчальні посібники та монографії. Федірчик Т.Д., Романюк С.З., Іванчук М.Г., Цибанюк О.О., Гуляс І.А. долучені до виконання функцій наукового керівника, відповідального виконавця наукової теми, головного редактора/члена редакційної колегії наукового видання, внесеного до переліку наукових фахових видань України. НПП Федірчик Т.Д., Романюк С.З., Іванчук М.Г., Кушнір І.Г., Гуляс І.А., Цибанюк О.О., Цуркан Т.Г. залучені до участі в атестації наукових працівників як науковий керівник, офіційний опонент, член спеціалізованої вченої ради. Романюк С.З., Шевчук К.Д., Піц І.І., Бигар Г.П., Прокоп І.С. пройшли навчання за програмою «Підготовка експертів до оцінювання професійних компетентностей вчителів початкових класів під час сертифікації». Романюк С.З., Шевчук К.Д., Прокоп І.С., Піц І.І., Гордійчук О.Є., Іванчук М.Г. є регіональними тренерами у рамках підготовки вчителів початкових класів до впровадження Державного стандарту початкової освіти в умовах НУШ (2018-2020 рр.). НПП, які забезпечують викладання обов'язкових ОК на ОП мають публікації в наукових виданнях, внесених до переліку фахових видань України, пройшли стажування в українських та іноземних ЗВО (<https://cutt.ly/A3WjrYP>). Наприклад, Піц І.І. (ОК26) у 2022 р. пройшла підвищення кваліфікації у Повітовому центрі ресурсів та освітньої підтримки у м.Сучава (Румунія) за темою «Сучасні тренди підготовки майбутніх фахівців початкової освіти: міжнародний і національний досвід» (№74 від 12.01.2022 р.); Федірчик Т.Д. (ОК17) у 2022 р. пройшла стажування у ТНПУ імені В.Гнатюка на кафедрі педагогіки та менеджменту освіти за темою «Система внутрішнього забезпечення якості освітнього процесу в закладах вищої освіти» (№88 від 18.03.2021 р.).

### **2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.**

Експертна група встановила, що конкурсний добір викладачів ОП Початкова освіта проводиться відповідно до порядку, встановленому в Положенні про проведення конкурсу на заміщення вакантних наукових посад науково-педагогічних працівників у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (<https://cutt.ly/C3mXgfV>). Претенденти на конкурсний відбір можуть ознайомитися з умовами та процедурою на офіційному вебсайті університету у вкладці «Інформація про вакантні посади ЗВО та проведення конкурсу» (<https://cutt.ly/Z3QMjcf>). Керівник відділу кадрів Яценюк Н.М. під час зустрічі з адміністративним персоналом і допоміжними (сервісними) структурними підрозділами зазначила, що під час конкурсу враховується педагогічний досвід викладачів, науковий ступінь або вчене звання, наявність наукових праць, зокрема публікацій у міжнародних журналах, що індексуються у наукометричних базах Scopus і Web of Science, позиція у загальному рейтингу НПП ЗВО. Для підтвердження рівня професійної активності претендентам пропонується провести відкриті заняття, на засіданні кафедри представити звіт про наявні навчально-методичні та наукові праці, накреслити перспективи подальшого професійного розвитку. Такий підхід дає можливість оцінити рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми. Співкування з НПП, засвідчило, що з процедурою обрання за конкурсом вони ознайомлені достатньою мірою.

### **3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.**

Залучення роботодавців до реалізації освітнього процесу у ЧНУ ім. Ю.Федьковича здійснюється під час розробки та обговорення ОП. Серед розробників ОП Початкова освіта першого (бакалаврського) рівня вищої освіти Паламар Н.М. – заступник директора Чернівецької гімназії №5 ЧМР з навчально-виховної роботи в початковій школі, вчитель початкових класів. На сайті кафедри (<https://cutt.ly/V3Q9Cq7>) розміщено рецензії та відгуки стейкхолдерів, подано узагальнені пропозиції та результати їх розгляду. Під час спілкування із фокус-групою роботодавці (Палійчук О.М., Намака О.С., Лупуляк О.Г., Паламар Н.М., Істинюк І.Д.) підтвердили свою участь в обговоренні ОП, внесення щодо неї зауважень та рекомендацій. Гарантом ОП та проектною групою враховуються рекомендації роботодавців щодо оновлення ОП, про що свідчать протоколи засідання кафедри надані на запит ЕГ (протоколи №1 від 29.08.2018 р., №4 від 28.12.2020 р., №14 від 14.05.2020 р., №7 від 20.04.2021 р.). Роботодавці беруть активну участь у практичній підготовці здобувачів вищої освіти та в обговоренні її результатів (<https://cutt.ly/P3Q3pOH>). У ЗВО укладено низку спільних угод та договорів про творчу співпрацю з роботодавцями, на основі яких здобувачі проходять педагогічну практику (<https://cutt.ly/F3Q3yaE>). У ЗВО створено Раду стейкхолдерів, до складу якої увійшли працівники органів управління освітою та керівники закладів освіти міста та області (<https://cutt.ly/s3S59ky>), на кафедрі функціонує Рада роботодавців (<https://cutt.ly/U3Q3fDj>). ЕГ вважає позитивною практику проведення бінарних лекцій зі стейкхолдерами (<https://cutt.ly/g3Q3kda>), (<https://cutt.ly/X3Q3WQQ>), залучення їх до звітних конференцій за підсумками практик (<https://cutt.ly/w3vXfIO>, <https://cutt.ly/o3vXTif>, <https://cutt.ly/o3vXDaP>), семінарів, круглих столів та інших заходів (<https://cutt.ly/C3vVtUo>, <https://cutt.ly/o3vCAY9>, <https://cutt.ly/V3vVvWi>). Позитивним є проведення опитування роботодавців щодо якості та рівня підготовленості здобувачів спеціальності 013 Початкова освіта першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (<https://cutt.ly/y3Q9bMj>). ЕГ встановлено, що відповідно до наказу №183 від 6.05.2021 р. у якості голів атестаційних комісій до проведення підсумкової атестації здобувачів залучались роботодавці (директорка Коровійського ліцею Чернівецької міської ради Лупуляк О.Г.; заступники директорів ЗЗСО Паламар Н.М. і Крижанівська Л.В.). На кафедрі наявна практика індивідуальних та групових зустрічей НПП та здобувачів зі стейкхолдерами (<https://cutt.ly/y3Q3YPe>, <https://cutt.ly/63Q3Fk5>, <https://cutt.ly/V3Q3Zt7>, <https://cutt.ly/D3Q3NJ2>). ЕГ встановила факт тісної співпраці із роботодавцями під час реалізації ОП.

### **4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.**

ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків шляхом налагодження партнерської взаємодії з гостьовими лекторами та фахівцями галузі на умовах погодинної оплати (наказ №583-К від 14.05.2018 р.) та за сумісництвом, за строковим трудовим договором (накази №1050-К від 10.09.2019 р., №1094-К від 16.09.2019 р., №1718-К від 28.12.2019 р., №1158-К від 28.10.2020 р., № 976-К від 14.09.2021 р.). Зокрема, Філіпчук Н. – доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник, провідний науковий співробітник відділу змісту і технологій педагогічної освіти Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України провела гостьову лекцію на тему «Музейна педагогіка: теоретичні основи та практика реалізації в умовах ЗЗСО» (<https://cutt.ly/I3Q8GLi>); Яницька-Панек Т. – професор Державного закладу вищої освіти імені Стефана Баторія у Скерневіцах (Польща) провела лекційне заняття на тему «Філософські засади професійної підготовки майбутніх учителів у Польщі» (<https://cutt.ly/K3Q8L9s>). За ОК21 «Педагогічні технології у початковій школі» в рамках співпраці з кафедрою педагогіки і методики початкової та дошкільної освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка до проведення лекційного заняття на тему «Парадокси освітніх технологій» залучено Янкович О., здобувачів другого (магістерського) рівня ТНПУ Воронко В., Метельську І. (<https://cutt.ly/53Q8VCI>). В рамках вивчення ОК17 «Управління в системі освіти» директором Чернівецького філософсько-правового ліцею Сігітовим А. проведено відкриту онлайн-лекцію на тему «Успішний керівник закладу загальної середньої освіти» (<https://cutt.ly/x3Q81EP>). За ОК27 «Методика навчання української мови як державної в школах з навчання мовами національних меншин» здобувачі ОП Початкова освіта мали можливість відвідати школу з румунською мовою навчання та поспостерігати за освітнім процесом, формами роботи вчителя з учнями 1 класу під час навчання української мови (вчителька початкових класів Гудан Д.) (<https://cutt.ly/K3Q88ao>). В рамках вивчення ОК25 «Методика навчання мовно-літературної освітньої галузі (українська мова)» директоркою відділу навчальних програм середньої школи Міністерства освіти Альберти (Канада), авторкою навчальних програм і посібників, вчителькою з досвідом викладання української мови як другої, міжнародною консультанткою проекту «Навчаємось разом» Костюк М. проведено онлайн-лекцію на тему «Читання має значення! Стратегії, які допоможуть формувати в учнів навички впевненого читача» (<https://cutt.ly/S3Q4oWt>). На кафедрі наявна практика присутності професіоналів-практиків (вчителі початкових класів Косар О.В., Беженар А.В.), експертів галузі (головний спеціаліст відділу моніторингу, позапланового контролю закладів освіти та роботи з експертами УДСЯО у ЧО Шоліна Т.В.) під час проведення відкритих занять на ОП (<https://cutt.ly/h3Q4dYE>, <https://cutt.ly/T3Q4xmD>, <https://cutt.ly/E3Q4nRf>).

### **5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.**

У Положенні про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників ЧНУ ім. Ю.Федьковича (<https://cutt.ly/l3Wqq7O>) визначаються види, форми, обсяг (тривалість), періодичність, умови підвищення кваліфікації та стажування НПП, включаючи механізми оплати, умови та процедуру визнання результатів підвищення кваліфікації та стажування. Професійний розвиток НПП ОП забезпечується шляхом підвищення

кваліфікації у різних формах: навчання за програмою підвищення кваліфікації, стажування, участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах (протокол Вченої ради факультету №2 від 08.10.2021 р. (<https://cutt.ly/w3WuGjh>). Під час спілкування із фокус-групами менеджменту ЗВО, адміністративним персоналом підтверджено, що викладачі можуть обирати різні форми підвищення кваліфікації, університет надає їм максимальну свободу вибору. ЕГ вважає, що такий підхід забезпечує відповідність системи професійного розвитку потребам та інтересам НПП. Під час спілкування з академічним персоналом установлено, що у ЗВО була надана можливість пройти безкоштовне стажування з курсу «Основи користування Moodle» (<https://cutt.ly/83WuTWz>). В рамках функціонування лінгвістичного центру (<https://cutt.ly/a3I1nWo>) викладачі пройшли безоплатні курси вивчення польської мови (Романюк С.З., Мафтин Л.В.), румунської мови (Романюк С.З., Мафтин Л.В., Федірчик Т.Д.), курси рівня В2 з англійської мови (Цуркан Т.Г., Костащук О.І.). Наявна можливість безкоштовного публікування результатів наукових досліджень у видавництві «Рута» та у наукових виданнях ЗВО. У ЧНУ ім. Ю.Федьковича укладено угоди з іноземними та українськими закладами освіти та установами (<https://cutt.ly/M3WuOeF>), що сприяє професійному розвитку НПП через надання можливості підвищення кваліфікації та стажування. Відділ міжнародних зв'язків (<https://cutt.ly/y3WuSUE>) надає інформаційно-консультативну допомогу НПП щодо можливості стажування за кордоном та оформлення відповідних документів. З метою удосконалення педагогічної майстерності НПП Радою молодих вчених, Науково-методичною радою систематично організовуються і проводяться конференції, семінари, вебінари, інформаційно-просвітницькі заходи (<https://cutt.ly/63WawzE>). НПП (Шевчук К.Д., Іванчук М.Г., Цуркан Т.Г., Богданюк А.М., Гордійчук О.Є., Шульга А.В., Нікула Н.В., Романюк С.З., Костащук О.І., Маковійчук О.В.) долучені до проведення підвищення кваліфікації вчителів початкових класів (<https://cutt.ly/o3IN1A>). Під час спілкування із фокус-групою випускників ОП Коваль О.Ю. повідомила, що на запрошення Богданюк А.М., в рамках проведення курсів провела майстер-клас із застосування цифрових платформ в умовах змішаного навчання, що є свідченням тісної співпраці з роботодавцями у межах професійного розвитку.

## **6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.**

ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності викладачів, враховуючи їх професійні досягнення. Наявна практика матеріального та морального заохочення НПП, яка регулюється Колективним договором Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича на 2022-2025 рр. (<https://cutt.ly/r3WfCJI>), Статутом Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (<https://cutt.ly/d3WfN8j>) з урахуванням індивідуального (<https://cutt.ly/g3WfoC3>) та кафедрального (<https://cutt.ly/w3Wf3ZF>) рейтингового оцінювання за показниками по науковій, освітній та виховній роботі. Зокрема, за результатами рейтингового оцінювання науково-педагогічних працівників ЧНУ ім. Ю.Федьковича у 2019-2021рр. у «ТОП-20» професорів входить проф. Романюк С.З. (13 позиція), «ТОП-20» асистентів Цуркан Т.Г. (12 позиція) (<https://cutt.ly/L3Wgqce>). У ході спілкування із менеджментом ЗВО, перший проректор Балух В.О. підтвердив наявність преміювання НПП відповідно до їхніх позицій у рейтингу, зокрема, премійовано 20% професорсько-викладацького складу у розмірі 25% (12% – професори, 50% – доценти, 38% – асистенти). Свідченням морального заохочення НПП є нагородження (Романюк С.З., Іванчук М.Г., Федірчик Т.Д., Прокоп І.С., Нікула Н.В., Костащук О.І., Маковійчук О.В., Шульга А.В., Величко О.І.) з нагоди святкування річниць ЧНУ ім. Ю.Федьковича (<https://cutt.ly/K3WgowH>, <https://cutt.ly/o3WgaVq>). Наприклад, почесними грамотами Обласної ради відзначено: у 2022 р. – Нікулу Н.В., у 2023 р. – Піц І.І., Бигар Г.П.; подяками Департаменту освіти Чернівецької обласної військової адміністрації: у 2020 р. – Предик А.А., Шестобуз О.С.; грамотами Національної академії педагогічних наук України: у 2022 р. – Шульгу А.В., Маковійчук О.В.; подяками МОН України: у 2020 р. – Федірчик Т.Д., Прокоп І.С., у 2021 р. – Романюк С.З., що було підтверджено у ході спілкування із фокус-групою академічного персоналу.

### **Загальний аналіз щодо Критерію 6:**

#### **Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.**

Сильними сторонами та позитивними практиками експертна група вважає: 1. Наявність серед групи забезпечення ОП регіональних тренерів у рамках підготовки вчителів початкових класів до впровадження Державного стандарту початкової освіти в умовах НУШ, експертів з сертифікації вчителів ЗЗСО. 2. Залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків (вчителів початкових класів м.Чернівці та Чернівецької області), експертів галузі (представників Управління Державної служби якості освіти у Чернівецькій області, викладачів інших ЗВО), представників роботодавців (директорів ЗЗСО). 3. Наявність ефективної системи матеріального та морального заохочення викладачів ЗВО (відзнаки всеукраїнського, міського та університетського рівнів, преміювання). 4. Процедура конкурсного добору НПП є прозорою і надає можливість оцінити рівень професіоналізму для успішної реалізації ОП. 5. Наявні можливості безкоштовного проходження курсів вивчення іноземної мови у Лінгвістичному центрі ЧНУ ім. Ю.Федьковича, безоплатного публікування результатів наукових досліджень в університетському видавництві «Рута» та у наукових виданнях ЗВО для стимулювання професійного розвитку викладачів. 6. Реалізація програми підвищення кваліфікації вчителів початкових класів викладачами групи забезпечення ОП у співпраці з роботодавцями.

#### **Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.**

Слабкими сторонами та недоліками експертна група вважає: 1. Несистематичне проведення аналізу результатів опитувань здобувачів щодо якості викладання ОК, рівня професіоналізму НПП. 2. Епізодичний характер залученості НПП до програм міжнародної академічної мобільності, підготовки проєктів та подання заявок на участь у конкурсах грантової підтримки. За результатами акредитаційної експертизи експертна група рекомендує: 1. Своєчасно проводити аналіз результатів опитувань здобувачів щодо якості викладання ОК (<https://cutt.ly/18yVqRJ>), рівня професіоналізму НПП (<https://cutt.ly/a8yVsZl>), доносити узагальнені результати до відома гаранта ОП, адміністрації факультету упродовж реалізації ОП. 2. Оптимізувати електронний навчальний контент, персональні електронні освітні ресурси (форуми, блоги, сайти) за ОК для успішної взаємодії зі здобувачами в віртуально-мережевому просторі до 2024-2025 н.р. 3. Сприяти залученню НПП до викладання в іноземних ЗВО-партнерах задля впровадження кращих практик підготовки вчителів початкових класів під час реалізації ОП. 4. Стимулювати викладачів до участі у програмах міжнародної академічної мобільності, подання конкурсних заявок на отримання грантів до 2024-2025 н.р.

## **Рівень відповідності Критерію 6.**

Рівень В

## **Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.**

Академічна та професійна кваліфікація НПП, які забезпечують реалізацію ОП, сприяє досягненню визначених в ОП цілей та ПРН. Серед групи забезпечення ОП наявні регіональні тренери з підготовки вчителів початкових класів до впровадження Державного стандарту початкової освіти в умовах НУШ, експерти з сертифікації вчителів ЗЗСО. Прозора процедура конкурсного добору викладачів надає можливість оцінити рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації ОП. Залучення до організації та реалізації освітнього процесу роботодавців, які мають відповідний досвід у галузі початкової освіти. НПП долучені до проведення курсів підвищення кваліфікації для цільової аудиторії педагогічних працівників ЗЗСО. Наявна практика залучення до аудиторних занять експертів галузі, професіоналів-практиків, представників роботодавців. Створена система заходів, що передбачає матеріальне і моральне заохочення для стимулювання розвитку викладацької майстерності викладачів. Цьому сприяє можливість проходження безкоштовного стажування з курсу «Основи користування Moodle», опанування іноземних мов на безоплатній основі у лінгвістичному центрі ЗВО, безоплатне публікування наукових праць у видавництві ЗВО «Рута», наукових виданнях університету. Зважаючи на виокремлені сильні сторони та позитивні практики, а також наведені слабкі сторони й недоліки ОП, які не є суттєвими, експертна група констатує, що ОП Початкова освіта відповідає рівню В за критерієм 6.

## **Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:**

**1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.**

Матеріально-технічна база забезпечує досягнення цілей та ПРН, визначених в ОП, достатньою мірою: 2 комп'ютерних класи оснащені необхідною технікою, аудиторії для проведення лекційних, практичних і семінарських занять забезпечені проєкторами, телевізорами, інтерактивними дошками, що було підтверджено під час огляду матеріально-технічної бази. Під час реалізації ОП використовуються тренінгові аудиторії та аудиторії для проведення консультацій. Учасники освітнього процесу в університеті мають доступ до мережі Інтернет через Wi-Fi, що підтвердили здобувачі та представники студентського самоврядування. На базі випускової кафедри діють 2 лабораторії: «Професійне та особистісне зростання педагога імені Івана Зязюна» та лабораторія «Теорія і практика розвитку Нової української школи» (<https://cutt.ly/a3prLQZ>), які обладнані меблями та забезпечені навчально-методичними матеріалами. Лабораторія «Професійне та особистісне зростання педагога імені Івана Зязюна» потребує оновлення матеріально-технічної бази, однак заступник декана факультету ППСР з навчально-організаційної роботи Кармалюк С.П. запевнив на зустрічі, що на цей час відповідна документація вже підготовлена і кошти на оновлення очікуються. На базі лабораторії «Теорія і практика розвитку НУШ» проводиться заняття методичного спрямування за даною ОП та курси підвищення кваліфікації вчителів початкових класів. В університеті функціонує система електронного навчання Moodle (<https://cutt.ly/18aymtf>), що підтверджено під час зустрічі зі здобувачами та під час огляду цієї платформи. В освітньому процесі використовується мобільний додаток Moodle, який зручний для здобувачів і дає змогу працювати із навчальними матеріалами, коли немає доступу до інтернету. Учасники освітнього процесу мають доступ до ресурсів бібліотеки. У ЧНУ ім. Ю.Федьковича функціонує електронний репозитарій (<https://cutt.ly/18ukXj2>), в окремих розділах якого наявне навчально-методичне забезпечення (<https://cutt.ly/k8suletV>) та наукові праці викладачів (<https://cutt.ly/68ulbDn>). Усі необхідні інструкції з роботи у репозитарії, зокрема авторизації, завантаження та публікації матеріалів, викладені на ресурсі ЗВО онлайн у вкладці «Науковий репозитарій» (<https://cutt.ly/13GgTap>). На кафедрі є професійна література для забезпечення освітнього процесу на даній ОП, зокрема власні розробки науково-педагогічних працівників кафедри (Федірчик Т.Д., Прокоп І.С., Романюк С.З., Іванчук М.Г., Гордійчук О.Є., Гавриш І.І. та ін.) (<https://cutt.ly/33rfaJY>), перелік яких є на сторінці кафедри, але повних текстів робіт там не висвітлено. Відтак ЕГ рекомендує завантажити на сайт

кафедри або додати покликання на відповідні публікації у репозитарії університету. Здобувачі за даною ОП мають змогу жити в гуртожитку, де задовільні умови проживання та санітарно-технічні умови: кухні з плитами, гаряча вода, кімнати самопідготовки (<https://cutt.ly/Z3I8NnY>). На зустрічі зі здобувачами ЕГ засвідчено задоволеність умовами проживання у гуртожитку.

## **2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.**

ЕГ на підставі вивчення нормативної документації, зустрічей з НПП, здобувачами та представниками структурних підрозділів ЗВО встановлено, що учасники освітнього процесу мають безоплатний доступ до інфраструктури Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, до мережі Інтернет через Wi-Fi, а також до ресурсів, необхідних для здійснення освітнього процесу (підручників, онлайн-ресурсів та ін.). На сайті кафедри у вільному доступі розміщені графіки освітнього процесу (<https://cutt.ly/a8ujvBF>), розклад дзвінків (<https://cutt.ly/y8ujYWE>), графіки консультацій викладачів (<https://cutt.ly/V8ujDFW>) та індивідуальної роботи зі студентами (<https://cutt.ly/k8ujJN4>), однак у графіках не передбачені покликання на відеоконференції з викладачами для інформаційної підтримки здобувачів у віддаленому режимі. Науково-педагогічні працівники та здобувачі засвідчили функціонування платформи дистанційного навчання Moodle (<https://cutt.ly/63m9dXq>) у веб-версії та додатку, зокрема можливість доступу до навальних матеріалів та виконання різних видів завдань на дистанційній платформі за умов відключення електроенергії та мережі Інтернет. Формат навчання у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича здебільшого офлайн, тому дистанційна платформа функціонально виступає допоміжним інструментом, що підтвердив під час зустрічі відповідальний за організацію дистанційного навчання в електронній системі Молочко П.О. На факультеті відповідальною за дистанційну платформу Moodle є Бигар Г.П., а на кафедрі – Шестобуз О.С., які надають інформаційну підтримку викладачам у площині наповнення платформи відповідними навчально-методичними матеріалами. Науково-педагогічні працівники забезпечені вільним доступом до ресурсів наукометричних баз даних Scopus, Web of Science та ін. НПП мають можливість безкоштовно опублікувати свої наукові доробки у видавництві ЧНУ ім. Ю.Федьковича «Рута», про що свідчив заступник директора наукової бібліотеки Шилюк О.І. під час зустрічі експертної групи з представниками структурних підрозділів. Він зауважив, що НПП і здобувачі користуються фондами бібліотеки, зокрема, впродовж 2022 року працівники наукової бібліотеки виконали близько 150 замовлень наукової та навчально-методичної літератури на вимогу здобувачів та викладачів університету.

## **3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.**

Безпечність освітнього середовища регламентована Колективним договором ЧНУ ім. Ю.Федьковича (<https://cutt.ly/S8ai7gr>), де визначено вимоги до організації безпечного освітнього процесу для здобувачів та НПП й систему контролю за безпечністю середовища. На факультеті та біля будівлі університету для задоволення потреби здобувачів у відпочинку створено рекреаційні зони. Систематично проводяться інструктажі з техніки безпеки, що підтвердив відповідальний за ТБ на факультеті Кармалюк С.П. під час огляду МТБ. До таких інструктажів належать первинні та щосеместрові повторні інструктажі з ТБ, пожежної безпеки, дій у разі застосування «брудної бомби» та ін., тексти яких надає Відділ з ТБ ЗВО. Інструктажі для здобувачів проводять куратори груп, а для НПП - Костащук О.І., яка є відповідальною з ТБ на кафедрі. Аудиторії та лабораторії відповідають санітарно-гігієнічним нормам. У ЗВО працює соціально-психологічний центр (<https://cutt.ly/53prfP0k>), куди можуть звернутись здобувачі ОП за безкоштовними консультаціями, діє анонімний чат-бот. Під час зустрічі начальниця відділу з виховної роботи та гуманітарної освіти Кушнір Л.І. зауважила, що здобувачі даної ОП є учасниками загальноуніверситетських заходів, міських конкурсів, волонтерського руху, наприклад, допомагають в організації місць проживання для внутрішньо переміщених осіб, створенні ігрової кімнати для дітей ВПО та проведенні занять з дітьми. Огляд МТБ та зустрічі зі здобувачами підтвердили, що за необхідності вони можуть отримати першу медичну допомогу (на території гуртожитку функціонує медпункт, а на кафедрі є аптечка для надання першої медичної допомоги). Здобувачі ОП є учасниками гуртків «Педагог» (<https://cutt.ly/R3pfvWj>) та «Пошук» (<https://cutt.ly/I3pfmJ4>). На факультеті є окремий кабінет для студентського парламенту та профспілки, куди за потреби можуть звернутись здобувачі. На факультеті розташовано інструкції на випадок повітряної тривоги, плани евакуації, функціонують бомбосховища у будівлі університету та у гуртожитку. Відповідальний за ТБ Кармалюк С.П. під час зустрічі запевнив, що кількість поселених здобувачів відповідає кількості місць у бомбосховищі гуртожитку, а графік навчального процесу дає можливість вмістити у бомбосховищі наявну в корпусі кількість здобувачів. На кожному поверсі є пости пожежної безпеки, обладнані рукавом, вогнегасником та кнопкою повідомлення про пожежі. Для виявлення потреб здобувачів систематично проводяться опитування, що засвідчили здобувачі, представники студентського самоврядування, керівниця центру забезпечення якості вищої освіти та організації освітнього процесу Іванчук М.Г. У ЗВО діє соціологічна лабораторія, що систематично розробляє та проводить опитування щодо потреб та інтересів здобувачів (<https://cutt.ly/v3IJu8>), зокрема «Викладач очима студентів» та опитування щодо конфліктних ситуацій, дискримінації та ін. Потреби та інтереси здобувачів є аспектом роботи кураторів, які будують на основі цієї інформації систему громадсько-виховної роботи.



#### **4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.**

Здобувачі ОП отримують різносторонню підтримку, що засвідчено ЕГ під час аналізу нормативно-правової бази та зустрічей з фокус-групами. Організаційна та інформаційна підтримка забезпечена представниками адміністрації, кураторами груп, старостами, представниками студентського самоврядування та профбюро. Існує практика закріплення за групами здобувачів старших курсів – студентських кураторів, що підтверджено під час зустрічей. Інформаційна підтримка реалізована за допомогою наповнення сторінок сайту університету, факультету та кафедри, де здобувачі можуть отримати актуальну інформацію щодо освітнього процесу. Інформування щодо актуальних подій та оголошень здійснюють куратори груп і старости у Telegram/Viber. Освітня підтримка реалізована у взаємодії з НПП, адміністрацією, у доступі здобувачів до навчально-методичної бази. Для здійснення соціальної підтримки у ЗВО діють соціально-психологічний центр (<https://cutt.ly/Z3pu4jD>) та студентська соціальна служба (<https://cutt.ly/G3pu6hp>). Здобувачі ОП звертаються до соціально-психологічного центру з особистими питаннями, про що зазначила керівниця центру Радчук В.М. З метою підтримки старшокурсників та випускників щорічно у ЗВО відбувається «Ярмарок вакансій» (<https://cutt.ly/p3pieKG>), на якому запрошені роботодавці можуть налагодити контакти з майбутніми працівниками. Під час зустрічі з роботодавцями підтверджено факт їх участі у цьому заході (Істинюк І.Д., Намака О.С., Кобевка А.П.). На факультеті функціонує пункт обміну книжками, що засвідчено під час огляду МТБ. Декан факультету Федірчик Т.Д. засвідчила, що на даній ОП навчається 1 здобувачка зі статусом ВПО. Здобувачі цієї категорії, а також інших пільгових категорій отримують постійну підтримку – пакети харчування, безкоштовне проживання в гуртожитку, за необхідності допомогу в оплаті за навчання (оплата помісячно замість щосеместрової) або переведення на бюджетні місця. На факультеті з ініціативи здобувачів та працівників функціонує «Сітковий батальйон» (<https://cutt.ly/t3ppgu5>) для плетіння маскувальних сіток та костюмів, активними учасниками якого є здобувачі ОП. Студентське самоврядування залучене до процесу призначення іменних стипендій. За останні роки за даною освітньою програмою стипендію Чернівецької ОДА отримала Варварич В. (розпорядження ОДА №1222-р від 02.11.2021 р.). Під час зустрічі з головою Студентського парламенту Капаці А. виявлено, що в університеті є позитивний досвід обмінів здобувачів в рамках програми «Плацкарт» (<https://cutt.ly/N3IGfhj>), а також планується співпраця щодо міжнародного обміну (Консорціум «Юніта»). Інформаційну підтримку в аспекті мобільності та реалізації подібних програм надають проректор з наукової роботи Саміла А.П., начальник відділу міжнародних зв'язків Луканюк С.М., які спільно з представниками студентського самоврядування здійснюють інформування у соціальних мережах та месенджерах, про що повідомив Капаці А.

#### **5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.**

За ОП Початкова освіта першого (бакалаврського) рівня вищої освіти на час проведення акредитаційної експертизи не навчаються особи з особливими освітніми потребами, що підтверджено під час зустрічей з представниками адміністрації, здобувачами та представниками студентського самоврядування. Однак умови для реалізації освітніх прав осіб з особливими потребами регламентовані Порядком супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп, а також надання їм соціально-психологічної допомоги у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (<http://surl.li/evnkd>) та Технічним висновком про можливість доступності закладів Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича в м.Чернівці для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення з ескізними пропозиціями (<https://cutt.ly/z3phm1w>). Створення цих умов засвідчено експертною групою під час огляду матеріально-технічної бази, зокрема наявність вбиральні для осіб з особливими потребами, ліфтів та пандусів.

#### **6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.**

Процедура виявлення, попередження та вирішення конфліктних ситуацій регламентована Положенням про засади безконфліктних комунікацій та врегулювання спорів учасників освітнього процесу у ЧНУ ім. Ю.Федьковича (<https://cutt.ly/J3m6HZp>), є доступною та зрозумілою для учасників освітнього процесу, що засвідчено під час зустрічей зі здобувачами й представниками студентського самоврядування. У ході спілкування зі здобувачами та випускниками ОП ЕГ з'ясовано, що конфліктних ситуацій, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією, корупцією тощо на ОП не було. Здобувачі ознайомлені з алгоритмом дій у вищезазначених випадках й усвідомлюють можливість звернення за допомогою до старости, куратора, представника студентського самоврядування, викладача, представника адміністрації факультету, університету. Здобувачі ознайомлені з інформацією про запобігання корупції та з механізмом повідомлення про факти порушення антикорупційного законодавства шляхом звернення на електронну пошту, особисто, за телефоном або листом (<https://cutt.ly/d3phBaT>). Обов'язки уповноваженого з питань запобігання та виявлення корупції ЧНУ ім. Ю.Федьковича на момент проведення акредитаційної експертизи виконує Максимюк О.Д. У ЗВО і на кафедрі функціонує «Скринька довіри». Під час зустрічі здобувачі зазначили, що скористатись нею можуть фізично або в електронному форматі (<https://cutt.ly/48adIv4>). У ЗВО функціонує Комісія з питань академічної доброчесності, правових засад діяльності та регламенту (<https://cutt.ly/43mAmHa>), до якої входять зокрема представники органів студентського самоврядування, а на факультеті – Комісія з етики та академічної доброчесності (протокол Вченої ради №9 від 31.03.2021 р.). За результатами опитування «Взаємодія учасників освітнього процесу очима здобувачів

освіти» (<https://cutt.ly/e3pjssX>) 96% респондентів зазначили, що випадків корупції не було, 100% здобувачів підтвердили відсутність випадків сексуальних домагань, жорстокого поводження, 96% респондентів засвідчили свою обізнаність з алгоритмом поведінки у разі принижень, жорстокості та домагань.

## **Загальний аналіз щодо Критерію 7:**

### **Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.**

Сильними сторонами та позитивними практиками експертна група вважає: 1. Безкоштовний доступ учасників освітнього процесу до інформаційних ресурсів, наукометричних баз даних Scopus, Web of Science та ін. 2. Функціонування на ОП лабораторії «Професійне та особистісне зростання педагога імені Івана Зязюна» та лабораторії «Теорія і практика розвитку Нової української школи». 3. Наявна практика соціальної та психологічної підтримки внутрішньо переміщених осіб, учасників бойових дій, дітей УБД та інших вразливих категорій населення. 4. Наявні безпечні умови навчання та викладання, комфортної міжособистісної взаємодії, чіткі процедури інформування НПП і здобувачів з техніки безпеки, знання цих процедур усіма учасниками освітнього процесу. 5. Потужна наукова база інституційного репозитарію навчальної літератури, зокрема з педагогічної тематики, що є індикатором інноваційно-дослідницької діяльності ЗВО. 6. Наявність додатка Moodle, який забезпечує доступ до навчально-методичних матеріалів за умов відключення електроенергії та інтернету.

### **Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.**

Слабкими сторонами та недоліками експертна група вважає: 1. Призупинення практики національних обмінів «Плацкарт» та недостатня поінформованість й участь здобувачів у подібних програмах міжнародного обміну. 2. Відсутня практика окремого моніторингового дослідження щодо рівня задоволеності здобувачів матеріально-технічними ресурсами, необхідними для реалізації ОП (наявність електронних ресурсів, навчально-методичного забезпечення ОК, обладнання тощо). За результатами акредитаційної експертизи експертна група рекомендує: 1. Сприяти оновленню матеріально-технічної бази лабораторії «Професійне та особистісне зростання педагога імені Івана Зязюна». 2. Цифровізувати інформацію, викладену на стендах кафедри, для забезпечення дистанційного доступу до неї та розмістити у графіках консультацій викладачів й індивідуальної роботи зі здобувачами покликання на онлайн-зустрічі задля надання інформаційної підтримки здобувачам у віддаленому режимі до початку I семестру 2023-2024 н.р. 3. Продовжити практику національних обмінів («Плацкарт»), забезпечити інформування та сприяти залученню здобувачів до подібних програм в межах співпраці з іноземними закладами вищої освіти під час реалізації ОП. 4. Запровадити проведення окремого моніторингу щодо рівня задоволеності здобувачів матеріально-технічним забезпеченням ОП до початку I семестру 2023-2024 н.р.

### **Рівень відповідності Критерію 7.**

Рівень B

### **Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.**

Фінансові, матеріально-технічні ресурси та навчально-методичне забезпечення ОП сприяють досягненню цілей та ПРН. Забезпечено безоплатний доступ учасників освітнього процесу до інфраструктури та інформаційних ресурсів, науково-метричних баз даних Scopus, Web of Science та ін. У ЗВО створено безпечне освітнє середовище, що сприяє задоволенню потреб та інтересів здобувачів й інших учасників освітнього процесу. Функціонує потужний інституційний репозитарій навчальної літератури, зокрема з педагогічної тематики, що свідчить про інноваційно-дослідницьку спрямованість діяльності ЗВО. На ОП функціонують лабораторія «Професійне та особистісне зростання педагога імені Івана Зязюна» та лабораторія «Теорія і практика розвитку Нової української школи». Наявна практика соціальної та психологічної підтримки внутрішньо переміщених осіб, учасників бойових дій, дітей УБД та інших вразливих категорій. Створено умови для реалізації права на освіту осіб з особливими освітніми потребами. Наявні чіткі та зрозумілі процедури вирішення конфліктних ситуацій, які є доступними для усіх учасників освітнього процесу. Зважаючи на виокремлені сильні сторони та позитивні практики, а також наведені слабкі сторони й недоліки ОП, які не є визначальними, експертна група констатує, що ОП Початкова освіта відповідає рівню B за критерієм 7.

### **Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:**

**1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.**

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП визначені у Положенні про розроблення та реалізацію освітніх програм ЧНУ ім. Ю.Федьковича (<https://cutt.ly/EзрjSYI>), Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ЧНУ ім. Ю.Федьковича (<https://cutt.ly/23рjDVo>), Положенні про порядок проведення внутрішнього моніторингу якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ЧНУ ім. Ю.Федьковича (<https://cutt.ly/і3рjGlz>). ЕГ під час аналізу відповідної документації та зустрічей із фокус-групами підтверджено механізм реалізації ОП, що включає внутрішню оцінку факультету та ЗВО, зовнішню експертизу, а також моніторинг та удосконалення ОП, який зумовлює щорічний (або за потребою) її перегляд з урахуванням пропозицій стейкхолдерів. Зауваження, пропозиції, рекомендації щодо удосконалення ОП усі охочі можуть висловити в анкетах громадського обговорення, розміщених на сайті кафедри (<https://cutt.ly/s3mhgUe>). Пропозиції щодо оновлення ОП розглядаються й обговорюються на засіданнях кафедри, Вченої ради університету (протоколи №1 від 29.08.2018 р., №4 від 28.12.2020 р., №14 від 14.05.2020 р., №7 від 20.04.2021 р.). У ході спілкування з фокус-групами підтверджено факт удосконалення ОП шляхом опитування здобувачів (<https://cutt.ly/G3mrevu>), випускників (<https://cutt.ly/03mrtGl>), роботодавців (<https://cutt.ly/k3mrozJ>), викладачів (<https://cutt.ly/і3mraJd>). ЕГ пересвідчилася, що гарантом і проектною групою ОП налагоджена відповідна системна робота із залученням НПП (<https://cutt.ly/M3GWTBR>, <https://cutt.ly/73mhmB8>), роботодавців (<https://cutt.ly/S3mhRwn>, <https://cutt.ly/z3mhYjI>, <https://cutt.ly/і3mhIA2>, <https://cutt.ly/і3mhPNQ>), здобувачів (<https://cutt.ly/X3mhDrP>), академічної спільноти (<https://cutt.ly/33mhKVp>, <https://cutt.ly/03mhZDP>) до оновлення ОП. Активну участь в удосконаленні ОП беруть роботодавці та здобувачі, що підтверджено під час зустрічей. Перегляд ОП відбувався у 2018, 2020, 2021 роках (<https://cutt.ly/b8axvE7>) з огляду приведення її у відповідність до Концепції Нової української школи, Державного стандарту початкової освіти, Стандарту вищої освіти за спеціальністю 013 Початкова освіта для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та Професійного стандарту за професією «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти». Окрім цього в ОП внесено зміни для підсилення регіонального контексту, зокрема введено ОК27 (Романюк С.З.). Пропозиції щодо удосконалення ОП усі охочі можуть надавати шляхом заповнення відповідних анкет, розміщених у вкладці «Громадське обговорення» (<https://cutt.ly/69BUwGZ>). Надані пропозиції обговорюються на засіданнях кафедри, звітних конференціях, вебінарах, круглих столах, методичних семінарах тощо (<https://cutt.ly/w9BsW5K>, <https://cutt.ly/k9BhDkn>, <https://cutt.ly/n9BcaQO>, <https://cutt.ly/m9Bvqfp>, <https://cutt.ly/n9BvnaF>, <https://cutt.ly/f9BZY84>, <https://cutt.ly/c9BZBf4>, <https://cutt.ly/D9BXmQM>).

## **2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.**

Відповідно до Положення про органи студентського самоврядування ЧНУ ім. Ю.Федьковича (<https://cutt.ly/F3plrod>) здобувачі через органи студентського самоврядування залучені до процесу удосконалення ОП. Зокрема, під час зустрічі здобувачі зауважили, що беруть безпосередню участь і надають пропозиції щодо покращення ОП і освітнього процесу під час засідань Вченої ради (здобувачка ОП Федюшко С.), навчально-методичної ради (здобувачка ОП Ротар А.), старостату, студентського парламенту, студентського профбюро та студентської ради факультету ППСР. За результатами аналізу документації та зустрічі зі здобувачами було засвідчено їх залученість до процесу перегляду ОП. Так, здобувачі Ротар А. та Федюшко С. запропонували розширити перелік ДВВ дисциплінами ВКС33 «Технологія LEGO в початковій освіті», ВКС20 «Логіка на уроках математики в початковій школі» (протокол №7 від 28.12.2020 р.), Качуляк О. внесла пропозицію додати до вибіркового компоненту ВКС7 «Каліграфія з методикою навчання». Пропозиції здобувачів було враховано (<https://cutt.ly/h8anreE>). Здобувачі залучені до анкетувань щодо задоволеності підготовкою за ОП Початкова освіта (<https://cutt.ly/Z3рjNLH>). Під час зустрічі ЕГ пересвідчилася, що здобувачі обізнані з процедурами надання пропозицій щодо покращення ОП та користуються цим правом (Сморжанюк А., Качуляк О.). Здобувачка Крехович А. засвідчила факт заповнення анкет на платформі Moodle щодо якості викладання ОК наприкінці вивчення кожного курсу. Прикладом залучення студентського самоврядування до процесів забезпечення якості вищої освіти у ЗВО є рішення створити Декларацію про академічну доброчесність для здобувачів, про що зауважила на зустрічі голова комісії Вченої ради з питань академічної доброчесності, правових засад та регламенту Осовська І.М. У ЧНУ ім. Ю.Федьковича враховується думка здобувачів щодо організації освітнього процесу, зокрема, під час зустрічі головою Студентського парламенту Капаці А. було засвідчено врахування думки студентства щодо початку навчального року (проведено опитування щодо дати початку навчання – 1 серпня, 15 серпня або 1 вересня), дистанційного формату навчання під час карантину та канікул на початку війни.

## **3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.**

ЕГ у результаті аналізу документації та зустрічі з роботодавцями засвідчено їх включення у процеси перегляду ОП такими способами: спільні зустрічі (семінари, вебінари, круглі столи) та конференції, участь у державній атестації та практичній підготовці здобувачів, організація освітнього процесу на ОП. Для прикладу, під час спільного засідання НПП кафедри та представниками Департаменту освіти і науки Чернівецької ОДА відбулось обговорення процедур експертизи шкільного підручника як актуального питання НУШ (<https://cutt.ly/F3рzTu8>), внаслідок чого було введено в ОП вибіркового компоненту ВКС36 «Педагогічна експертиза підручників початкової школи». За результатами зустрічі з керівництвом Державної служби якості освіти у Чернівецькій області було введено компоненту ВКС26 «Підвищення кваліфікації та сертифікація вчителя НУШ» (<https://cutt.ly/M3рxgA6>). ЕГ констатує врахування в ОП наступних пропозицій роботодавців: Лупуляк О.Г. (директорка Коровійського ліцею

Чернівецької міської ради) – підсилення регіонального компонента ОП (ОК27); Сікорська Р.М. (вчителька початкових класів ЧЗОШ №27) – формування інклюзивної компетентності здобувачів (ВКС37); Істинюк І.Д. (директорка Чернівецького центру розвитку дитини «Моя ІриСка») – розвиток творчої особистості дитини (ВКС22, ВКС23); Штепу Н.В. (вчителька початкових класів Чернівецької гімназії №7) – поглиблення змісту ОП питаннями формування оцінювання здобувачів (ОК16, ВКС13); Цуркан Л.П. (директорка Департаменту освіти і науки Чернівецької ОДА) – підготовка здобувачів до вибору підручників (ВКС36). Представники роботодавців систематично запрошуються до участі у підсумковій атестації здобувачів у складі Екзаменаційних комісій (Крижанівська Л.В., Лупуляк О.Г., Паламар Н.М.) (наказ №183 від 06.05.2021 р.). Роботодавці Кобевко А.П. та Періус Н.В. були залучені до рецензування цієї освітньої програми. На кафедрі функціонує Рада роботодавців (<https://cutt.ly/U3Q3fDj>), через яку вони можуть впливати на процес перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення якості вищої освіти. У ЧНУ ім. Ю.Федьковича у 2022 році створено Раду стейкхолдерів (<https://cutt.ly/43ILvhl>) – дорадчо-консультаційний орган з питань забезпечення якості ОП і підвищення рівня комунікації роботодавців зі здобувачами, до складу якої входить стейкхолдер ОП Палійчук О.М. – начальниця Управління Державної служби якості освіти в Чернівецькій області.

#### **4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.**

У ЗВО функціонує Асоціація випускників (<https://cutt.ly/c3GVp6L>, <https://cutt.ly/F3GVEvm>, <https://cutt.ly/73pxNAZ>), діяльність якої дозволяє моніторити та аналізувати стан працевлаштування випускників, тенденції змін у трудовій діяльності. Стати членом Асоціації випускників можна за допомогою електронної реєстрації, що засвідчено на зустрічі ЕГ з випускниками та головою Асоціації випускників кафедри педагогіки та методики початкової освіти Богданюк А.М. Члени Асоціації підтвердили своє активне включення у роботу зі здобувачами даної ОП, зокрема Коваль О. брала участь в організації концертів до Дня захисту дітей та Дня матері, майстер-класу з писанкарства. Дідух В. була учасницею Брейн-рингу, який організовувався для випускників та здобувачів ОП. Для ефективної взаємодії з випускниками реалізуються проекти «Кава з випускником», «Відомі випускники: історія успіху» (<https://cutt.ly/F3GV2Vz>, <https://cutt.ly/G3GBq4Q>), а також створено базу контактної інформації про випускників, що дозволяє організувати зворотний зв'язок та проводити опитування щодо кар'єрного шляху випускників ОП (зокрема, за допомогою відповідної анкети <https://cutt.ly/s3GBQVM>). Випускники Ластівка Ю., Дідух В., Романів Х. беруть участь в обговоренні ОП, зокрема подали пропозиції щодо розширення переліку ОК курсами, спрямованими на формування у здобувачів здатності до педагогічної взаємодії та партнерства, розвитку дослідницько-пошукової діяльності учнів, використання LEGO в початковій освіті. У ЗВО функціонує Ментор-студія, в межах якої першокурсники можуть спілкуватись з випускниками (<https://cutt.ly/d3Owdhu>). Проекти «День випускника» та «Свято зустрічі з випускниками» дозволяють зібрати необхідну інформацію, а також залучити до взаємодії з успішними випускниками здобувачів. Існує практика збирання інформації щодо сертифікації випускників ОП, що підтвердила Ластівка Ю., яка працює в УДСЯО в Чернівецькій області та є технічним координатором сертифікації. Добрянська А. підтвердила факт постійної комунікації з роботодавцями у групах в месенджерах. За інформацією, поданою в Аналітичній довідці про моніторинг стану працевлаштованості випускників кафедри педагогіки та методики початкової освіти (<https://cutt.ly/L3rpfko>) 58% випускників спеціальності 013 Початкова освіта працевлаштовані за спеціальністю, 28% – за суміжними педагогічними спеціальностями, 10% – не за фахом та 4% не працевлаштовані. Щорічно на факультеті педагогіки, психології та соціальної роботи проходить «Ярмарок вакансій», на якому роботодавці можуть налагодити контакти з майбутніми працівниками (<https://cutt.ly/V3IXLld>). Роботодавці, з якими активно співпрацює кафедра у контексті перегляду цієї ОП, позитивно відгукуються про своїх працівників, які є випускниками даної ОП. Наприклад, у ЧЛ №20 на цей момент працевлаштовані 16 випускників ОП на посадах вчителів початкової школи, в ЧЛ №5 «Оріяна» – 8 випускників ОП, в УДСЯО в ЧО – 5 випускників ОП, що засвідчено ЕГ на зустрічах з випускниками та роботодавцями.

#### **5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.**

У ЗВО функціонує ефективна система забезпечення якості вищої освіти, що дозволяє вчасно виявити недоліки ОП та відреагувати на них. Перегляд ОП та супровідні процедури забезпечення якості освіти регулюються Положенням про розроблення та реалізацію освітніх програм ЧНУ ім. Ю.Федьковича (<https://cutt.ly/T3rcUmK>), Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ЧНУ ім. Ю.Федьковича (<https://cutt.ly/q3rcOxl>), Положенням про порядок проведення внутрішнього моніторингу якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ЧНУ ім. Ю.Федьковича (<https://cutt.ly/A3rcAeP>). В закладі функціонує Центр забезпечення якості вищої освіти та організації освітнього процесу, який систематично проводить опитування учасників освітнього процесу, зокрема щодо якості освітньої програми, задоволеності якістю освітнього процесу, вибору дисциплін, практики та ін. Наприклад, за результатами опитувань 70,8% респондентів вважають, що реалізація змісту ОП сприятиме подальшій успішній реалізації за фахом; 60,9% опитаних здобувачів зазначили, що долучались до процедур розроблення ОП, за якою навчаються; 91,7% респондентів підтвердили наявність вільного вибору навчальних дисциплін. На сторінці факультету розміщено інформацію про графіки контролю знань (<https://cutt.ly/F3rvVBr>), систему академічної доброчесності (<https://cutt.ly/S3rv9n9>), показники якості навчальних досягнень здобувачів (<https://cutt.ly/q3rbeOk>), результати вивчення думки здобувачів щодо удосконалення організації освітнього процесу та забезпечення якості підготовки майбутніх фахівців (<https://cutt.ly/U3rbovi>). На сторінці кафедри містяться анкети для НПП, здобувачів, випускників та роботодавців з питань якісної реалізації ОП та надання пропозицій щодо її удосконалення (<https://cutt.ly/R3rbvw2>). Систематично відбувається перегляд,

реагування на недоліки ОП і освітнього процесу, що підтверджено на зустрічах з фокус-групами та протоколами кафедри (протоколи №1 від 29.08.2018 р., №4 від 28.12.2020 р., №14 від 14.05.2020 р., №15 від 11.06.2020 р., №7 від 20.04.2021 р., №9 від 11.06.2021 р., №10 від 25.06.2021 р., №12 від 07.06.2022 р., №13 від 30.06.2022 р., №5 від 08.11.2022 р.)

## **6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.**

ОП Початкова освіта першого (бакалаврського) рівня вищої освіти проходить акредитацію вперше (була акредитована умовно (відкладена акредитація) відповідно до п.2 Постанови Кабінету Міністрів України №295 від 16.03.2022 «Про особливості акредитації освітніх програм, за якими здійснюють підготовку здобувачі вищої освіти, в умовах воєнного стану»), тому зауважень попередньої експертизи немає. Однак є зауваження та пропозиції, сформульовані під час інших акредитацій, зокрема ОП Початкова освіта другого (магістерського) рівня вищої освіти. Наприклад, враховано та реалізовано пропозиції щодо оприлюднення результатів опитування стейкхолдерів на сайті ЗВО; висвітлення новин на сторінці вебсайту Приймальної комісії; унормування визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті, в межах ОК; створення Ради стейкхолдерів та Ради роботодавців; розміщення на платформі дистанційного навчання Moodle анкет зворотного зв'язку в межах вивчення кожного курсу. Аналіз документації та зустрічі з фокус-групами дають підстави вважати, що результати інших експертиз ОП у ЗВО обговорюються на засіданнях Науково-методичної ради Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (протокол №4 від 25.11.2021 р., <https://cutt.ly/D3pbPYv>, протокол №11 від 29.06.2022 р., <https://cutt.ly/Z3pbZ5o>) та враховуються у процесі удосконалення ОП.

## **7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.**

Культура якості ЗВО регламентована Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ЧНУ ім. Ю.Федьковича (<https://cutt.ly/mETfBw9>), де рівнями її функціонування є всі учасники освітнього процесу (здобувачі, НПП, гарант, роботодавці, структурні підрозділи та ін.). Під час зустрічей із фокус-групами ЕГ засвідчено проведення рейтингового оцінювання викладачів, що підсилюється системою матеріального та морального заохочення й позитивно впливає на якість викладання. В університеті загалом та на факультеті педагогіки, психології та соціальної роботи зокрема діє система перегляду і моніторингу освітніх програм. Учасники освітнього процесу ознайомлені з принципами академічної доброчесності, дотримуються Етичного кодексу ЧНУ ім. Ю.Федьковича (<https://cutt.ly/S3pUeSs>) та Правил академічної доброчесності у ЧНУ ім. Ю.Федьковича (<https://cutt.ly/k3pUyLo>). Під час зустрічі зі здобувачами було встановлено, що вони безоплатно перевіряють на наявність плагіату курсові роботи, допустимий відсоток текстових запозичень у яких не повинен перевищувати 20%. Існує культура популяризації академічної доброчесності шляхом проведення загальноуніверситетських заходів (<https://cutt.ly/G3G2bPF>). Здобувачі та викладачі цієї ОП були учасниками опитування «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» (<https://cutt.ly/c3G9phq>) у межах проекту «Academ IQ», що здійснюється Американськими радами з міжнародної освіти спільно з МОН України, НАЗЯВО та посольством США в Україні. Реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів сприяє можливість вільного вибору дисципліни (<https://cutt.ly/M3G9BME>). У ЗВО створені умови для задоволення освітніх потреб осіб з особливими освітніми потребами та осіб вразливих категорій населення. На основі аналізу нормативної бази та зустрічей із фокус-групами ЕГ дійшла висновку, що у закладі освіти сформовано культуру якості, що сприяє постійному розвитку ОП.

### **Загальний аналіз щодо Критерію 8:**

#### **Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.**

Сильними сторонами та позитивними практиками експертна група вважає: 1. Наявна тісна співпраця та наступність у підготовці й подальшому працевлаштуванні випускників у системі «здобувач – випускник – роботодавець». 2. Започаткування у ЗВО діяльності Ради стейкхолдерів та Ради роботодавців з метою забезпечення якості ОП і взаємодії здобувачів з потенційними роботодавцями. 3. Безпосереднє залучення роботодавців до періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення якості вищої освіти. 4. Здійснення моніторингу працевлаштованості, рівня професійних досягнень випускників, відстеження кар'єрного шляху у контексті діяльності Асоціації випускників. 5. Залученість випускників до організації освітнього процесу, участі у культурно-просвітницьких та навчально-виховних заходах на ОП. 6. Унормовані процедури періодичного перегляду ОП з урахуванням потреб та інтересів зовнішніх і внутрішніх стейкхолдерів відповідно до інституційної політики ЗВО.

#### **Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.**

Слабкими сторонами та недоліками експертна група вважає: 1. Анкети не дозволяють визначити рівень задоволеності здобувачів методами та формами навчання за ОП, практичною підготовкою (ОК37, ОК38, ОК40). 2. Відсутність окремої вкладки на сайті кафедри та розширеної інформації щодо діяльності Ради роботодавців на ОП. За результатами акредитаційної експертизи експертна група рекомендує: 1. Удосконалити систему моніторингових досліджень з огляду задоволеності здобувачів методами та формами навчання за ОП, практичною підготовкою (ОК37, ОК38, ОК40) тощо до початку I семестру 2023-2024 н.р. 2. Унормувати діяльність Ради роботодавців та оприлюднювати інформацію щодо її функціонування у відповідній вкладці вебсайту кафедри до початку I семестру 2023-2024 н.р. та під час подальшої реалізації ОП. 3. Активізувати залучення представників органів студентського самоврядування до внутрішнього забезпечення якості ОП як партнерів упродовж реалізації ОП. 4. Додати в онлайн-анкети внесення пропозицій щодо удосконалення ОП інформацію про рівень здобуття вищої освіти (онлайн-анкети для випускників, роботодавців, викладачів) для забезпечення їх адресності та подальшого опрацювання проектною групою саме цієї ОП до початку I семестру 2023-2024 н.р.

## **Рівень відповідності Критерію 8.**

Рівень В

## **Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.**

ЗВО послідовно дотримується визначених процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП, до яких долучені внутрішні та зовнішні стейкхолдери. Функціонує Асоціація випускників, створені Рада роботодавців та Рада стейкхолдерів. Здобувачі, роботодавці та випускники залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості. Наявна практика збирання та аналізу інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОП. ЗВО забезпечує реагування на виявлені недоліки в ОП за результатами моніторингу внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості вищої освіти. Зважаючи на виокремлені сильні сторони та позитивні практики, а також наведені слабкі сторони й недоліки ОП, які не є суттєвими, експертна група дійшла висновку, що ОП Початкова освіта відповідає рівню В за критерієм 8.

## **Критерій 9. Прозорість та публічність:**

**1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.**

У процесі зустрічей зі здобувачами, випускниками, роботодавцями, викладачами та представниками структурних підрозділів експертною групою було визначено чіткість та зрозумілість правил і процедур, які діють у ЗВО, для всіх учасників освітнього процесу. Правила та процедури є доступними, висвітленими у нормативних документах, які регулюють організацію освітнього процесу: Статут Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (<https://cutt.ly/U3pW3ed>); Колективний договір Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича на 2022-2025 рік (<https://cutt.ly/F3pW8LY>); Регламент Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (<https://cutt.ly/H3pW4Dq>); Стратегічний план розвитку Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича на 2019-2026 роки (<https://cutt.ly/t3pW5yb>). Публічність та прозорість забезпечується функціонуванням сайту ЗВО (<https://cutt.ly/q3pEaai>), факультету педагогіки, психології та соціальної роботи (<https://cutt.ly/G3pEfbW>) та кафедри педагогіки та методики початкової освіти (<https://cutt.ly/z3pEh6H>). На сайті розміщено інформацію про діяльність університету та факультету за різними напрямками: вступ, загальна інформація, освітня діяльність, підвищення кваліфікації, наукова діяльність, гуманітарна діяльність, міжнародна діяльність, запобігання корупції, відділ комунікацій та брендингу, нормативні документи, аспірантура і докторантура, фінансово-економічна діяльність, структура університету, Вчена рада, академічна доброчесність, Рада стейкхолдерів, Асоціація випускників, наукова бібліотека та ін. Для інформування вступників діє телеграм-бот (<https://cutt.ly/V8uc4hx>). Функціонують сторінки ЧНУ ім. Ю.Федьковича у соціальних мережах, наприклад, фейсбук-сторінка з більш ніж 19 тисячами учасників (<https://cutt.ly/p3pENUt>). Існує сторінка з інформацією про поселення в гуртожиток (<https://cutt.ly/u3pOeHT>). Текстова інформація на сайті подається виключно українською мовою, альтернативний варіант англійською мовою відсутній.

**2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.**

На сторінці кафедри педагогіки та методики початкової освіти оприлюднено матеріали для громадського обговорення (<https://cutt.ly/I3pRq5P>), зокрема ОП Початкова освіта першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (<https://cutt.ly/k3pRhC2>), а також анкети для учасників освітнього процесу: анкета для здобувачів вищої освіти (<https://cutt.ly/R3pRXID>), анкета для випускників (<https://cutt.ly/93pRBK7>), анкета для роботодавців

(<https://cutt.ly/F3pR1A1>), анкета для викладачів (<https://cutt.ly/W3pR21T>). Результати опитування здобувачів ОП Початкова освіта першого (бакалаврського) рівня вищої освіти подано за покликанням <https://cutt.ly/X3pTwZG>. На сторінці кафедри у вкладці «Громадське обговорення» є результати обговорення проблем підготовки майбутніх вчителів початкової школи з Лупуляк О.Г. – директоркою Коровійського ліцею ЧМР (<https://cutt.ly/X3pTdQR>), Цуркан Л.П. – директоркою департаменту освіти і науки Чернівецької ОДА (<https://cutt.ly/f3pTxBT>, <https://cutt.ly/53pTvN3>). Відповідно до Положення про розроблення та реалізацію освітніх програм Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (<https://cutt.ly/J3HyPyF>) за оприлюднення ОП та інформації про зміни в освітній програмі з метою отримання зауважень й пропозицій відповідають гарант ОП і завідувач випускової кафедри.

### **3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.**

Експертна група засвідчує, що освітню програму було оприлюднено вчасно на офіційному вебсайті ЗВО з метою отримання зауважень і пропозицій зацікавлених сторін: Початкова освіта 2017 року (<https://cutt.ly/u3pTA8N>), Початкова освіта 2018 року (<https://cutt.ly/G3pTGdy>), Початкова освіта 2020 року (<https://cutt.ly/M3pTKS9>), Початкова освіта 2021 року (<https://cutt.ly/h3pTCyW>) в обсязі, достатньому для інформування стейкхолдерів. Силабуси освітніх компонент розміщені на відповідній сторінці кафедри (<https://cutt.ly/J3pTzvo>). Матеріали для «Громадського обговорення» ОП Початкова освіта першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (<https://cutt.ly/k3pRhC2>) розміщені на сайті у вільному доступі для всіх учасників освітнього процесу, включаючи цілі ОП, ПРН та освітні компоненти.

### **Загальний аналіз щодо Критерію 9:**

#### **Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.**

Сильними сторонами та позитивними практиками експертна група вважає: 1. Чіткі та зрозумілі правила та процедури, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу, яких послідовно дотримуються під час реалізації ОП. 2. Наявність вільного доступу до інформації про ОП на офіційному вебсайті ЗВО, обсяг якої є достатнім для інформування усіх заінтересованих сторін. 3. Використання альтернативних сучасних каналів комунікації, зокрема груп у соціальних мережах, чат-ботів, каналів у месенджерах для здобувачів, вступників, випускників, роботодавців.

#### **Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.**

Слабкими сторонами та недоліками експертна група вважає: 1. Відсутність англomовного варіанту вебсайту випускової кафедри, яка забезпечує реалізацію ОП. За результатами акредитаційної експертизи експертна група рекомендує: 1. Систематично здійснювати оновлення інформаційного наповнення сайту ЗВО упродовж реалізації ОП. 2. Передбачити можливість альтернативного інформаційного наповнення вебсайту кафедри педагогіки та методики початкової освіти англійською мовою (зокрема, назва кафедри, загальна інформація про кафедру, інформація про НПП тощо).

#### **Рівень відповідності Критерію 9.**

Рівень В

#### **Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.**

Наявні зрозумілі та чіткі правила, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу, яких дотримуються під час реалізації ОП. Прозорість та публічність забезпечується функціонуванням офіційного вебсайту, а також альтернативних сучасних каналів комунікації учасників освітнього процесу та стейкхолдерів (соціальних мереж, чат-ботів, каналів у месенджерах) для здобувачів, вступників, випускників, роботодавців. Проект ОП оприлюднено на офіційному сайті з метою отримання зауважень та пропозицій, а також оприлюднено достовірну інформацію про освітню програму в обсязі, достатньому для інформування заінтересованих сторін. Зважаючи на виокремлені сильні сторони та позитивні практики, а також наведені слабкі сторони й недоліки ОП, які не є критичними, експертна група констатує, що ОП Початкова освіта відповідає рівню В за критерієм 9.

#### **Критерій 10. Навчання через дослідження:**

**1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.**

*не застосовується*

**2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.**

*не застосовується*

**3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).**

*не застосовується*

**4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.**

*не застосовується*

**5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.**

*не застосовується*

**6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.**

*не застосовується*

#### **Загальний аналіз щодо Критерію 10:**

**Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.**

*не застосовується*

**Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.**

*не застосовується*

**Рівень відповідності Критерію 10.**



не застосовується

#### Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

### IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

### V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

<b>Критерій 1.</b> Проектування та цілі освітньої програми	B
<b>Критерій 2 .</b> Структура та зміст освітньої програми	B
<b>Критерій 3 .</b> Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
<b>Критерій 4 .</b> Навчання і викладання за освітньою програмою	B
<b>Критерій 5 .</b> Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
<b>Критерій 6.</b> Людські ресурси	B
<b>Критерій 7.</b> Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
<b>Критерій 8.</b> Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
<b>Критерій 9.</b> Прозорість та публічність	B
<b>Критерій 10.</b> Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

*Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.*

Керівник експертної групи

**Лійчук Любомира Василівна**

Члени експертної групи

**Єсьман Ірина Володимирівна**

**Волянчук Анастасія Сергіївна**